

Věstník MŽP 02/98

RESORTNÍ PŘEDPISY A SMĚRNICE

[Směrnice č. 18/97,](#)

[směrnice č.19/97,](#)

[směrnice č.20/97,](#)

[směrnice č. 21/97](#)

Ministerstva životního prostředí s požadavky pro propůjčení ochranné známky ekologicky šetrný výrobek

METODICKÉ POKYNY A NÁVODY

[1. Metodický pokyn odboru ochrany lesa MŽP č.j. OOL/75/98 ze dne 3.2.1998 k Příloze č. 10 zákona č. 348/1997 Sb.](#)

[2. Metodický pokyn odboru geologické správy MŽP k obsahu žádosti o udělení předchozího souhlasu k podání návrhu na stanovení dobývacího prostoru podle § 24 zák. č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství \(horní zákon\), ve znění pozdějších předpisů.](#)

[3. Metodický pokyn MŽP k provedení záchranného programu rysa ostrovida
Záchranný program silně ohroženého druhu žiočiha rysa ostrovida v České republice](#)

SDĚLENÍ

[1. Sdělení odboru posuzování vlivů na životní prostředí o oprávněných osobách ve smyslu zákona ČNR č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí](#)

[2. Sdělení odboru ochrany vod MŽP o vydání následující technické normy vodníhovodního hospodářství TNV 75 2321 "Rybí přechody"](#)

[3. Sdělení odboru ochrany přírody MŽP o jmenování záchranných center pro účely deponování zadržených exemplářů CITES ve smyslu ustanovení § 3 písm. h, zákona č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.](#)

[4. Sdělení odboru geologické správy MŽP o vydaných povoleních pro vyhledávání a průzkumu ložisek vyhrazených nerostů, v období od 1.7.1997 do 31.12.1997](#)

[5. Sdělení odboru strategií MŽP o přehledu směrnic s požadavky pro propůjčení ochranné známky "Ekologicky šetrný výrobek" a úplném seznamu výrobků s propůjčením ochranné známky "Ekologicky šetrný výrobek".](#)

[Národní program označování výrobků ochrannou známkou "Ekologicky šetrný výrobek"](#)

RESORTNÍ PŘEDPISY A SMĚRNICE

1.

SMĚRNICE Č. 18, 19, 20 a 21-97 MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ S POŽADAVKY PRO PROPŮJČENÍ OCHRANNÉ ZNÁMKY EKOLOGICKY ŠETRNÝ VÝROBEK

SMĚRNICE Č. 18-97

Ministerstva životního prostředí s požadavky pro propůjčení ochranné známky

Textilní výrobky - trička

V současné době se v České republice vyrobí ročně asi 2 339 tis. Ks triček. Ty se vyrábějí z přírodních a syntetických vláken. Během pěstování, výroby, dopravy a zpracování se na textilie mohou dostat látky, které v průběhu jejich užívání mohou ve styku s povrchem lidského těla působit negativně na zdraví osob. Jedná se zejména o těžké kovy, pesticidy, herbicidy, některá barviva apod. Dále se v průběhu výroby mohou používat postupy, které negativně ovlivňují životní prostředí. Jedná se zejména o odpadní vody, organická rozpouštědla, emise ze spalování paliv apod.

Účelem této směrnice je stanovit podmínky pro výrobky a způsoby výroby, které při splnění kvalitativních požadavků na textilie a jejich užitné vlastnosti zajistí nezbytné hygienické vlastnosti

textilí při použití technologií respektujících zásady ekologicky šetrné výroby. Tyto podmínky současně respektují aktuální možnosti techniky a technologie.

Směrnice respektuje současná věcná kritéria v oblasti požadavků na ekolabeling stejných výrobků platný v zemích Evropské unie, jedná se o směrnici harmonizovanou s Rozhodnutím Evropské komise 96/304/EC.

1. Definice pojmů

Pro účely této směrnice:

1.1 Trička jsou pletené oděvy s krátkými nebo dlouhými rukávy určené k svrchnímu odívání. Mohou být vyšívána nebo potištěná s výjimkou plastického tisku.

1.2 Textilie musí být vyrobeny ze 100 % bavlny, polyesteru nebo jejich směsí.

1.3 Funkční jednotkou, k níž se vztahují všechny vstupy a výstupy je 1 kg textilie kondicionované při normalizovaných klimatických podmínkách (65 % $\pm$ 2 % relativní vlhkosti a 20 °C $\pm$ 2 °C).

1.4 Těkavé organické látky. Jako těkavé organické látky v kontextu této směrnice se rozumí organické sloučeniny, které mají při 293,15 °K tlak par 0,01 kPa a více, nebo mají za vlastních podmínek použití odpovídající těkavost, a které jsou používány samotné nebo v kombinaci s jinými činidly k rozpouštění suroviny, výrobků nebo odpadních hmot, nebo jsou užívány jako čisticí prostředky, k upravení viskozity, povrchového napětí, nebo jako plastifikátory či ochranné prostředky.

2. Vymezení kategorie

Tato směrnice se vztahuje na trička, skupinu textilních výrobků, definovanou ustanoveními článků 1.1 a 1.2.

3. Základní požadavky

3.1 Textilní výrobky - trička, označená ochrannou známkou "Ekologicky šetrný výrobek", musí splňovat požadavky platných technických, bezpečnostních, zdravotních, hygienických a jiných předpisů, včetně předpisů týkajících se ochrany životního prostředí, vztahujících se na výrobek a jeho výrobu, zejména:

- Zákon č. 309/1991 Sb., o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami (zákon o ovzduší), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákona č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákona č. 238/1991 Sb. o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

3.2 Textilní výrobky - trička, označená ochrannou známkou "Ekologicky šetrný výrobek", musí mít užité vlastnosti srovnatelné nebo lepší než obdobné výrobky této kategorie.

4. Specifické požadavky

K zajištění kvality pro ekologické značení musí výrobek a přiměřeně i textilní vlákna, splňovat následující kritéria, pokud není uvedeno jinak.

4.1 Kritéria užitných vlastností:

4.1.1 Mechanické a fyzikální vlastnosti

a) Trvanlivost úpravy snadné údržby a nežehlivé úpravy (pouze pro výrobky takto označené "nežehlivá úprava, permanent press, durable press" apod.). Hodnota/limit: minimálně DP3

b) Rozměrové změny

Hodnota/limit: pleteniny 6 % po sloupku a řádku

4.1.2 Stálobarevnost

a) Při praní

Hodnota/limit: Změna odstínu: 3-4

Zapouštění : 3-4

U výrobků se současně světlými i tmavými odstíny se doplní test prací celého výrobku.

b) V potu

Hodnota/limit: Změna odstínu: 3-4

Zapouštění: 3-4

c) V suchém a mokřém otěru

Hodnota/limit: suchý otěr 4, mokřý otěr 2-3

d) Na světle

Hodnota/limit: 4

Výrobky, které sestávají z nebělených a nebarvených vláken nemusí vyhovovat kritériím na stálobarevnost, ale spotřebitelé musí být informováni o možných změnách stálobarevnosti.

4.2 Ekologická kritéria

4.2.1 Emise těkavých organických látek při výrobě polyesteru.

Emise těkavých organických látek během polymerace polyesteru nesmí překročit 1,2 g.kg-1 produkovaného polyesterového polymeru.

4.2.2 Tisk

Během tisku nesmí být použity žádné těkavé organické látky ani chemické produkty obsahující tyto látky v množství přesahujícím 5 %.

4.2.3 Zbytkový obsah v polyesterových vláknech nesmí přesáhnout 300 mg.kg-1.

4.2.4 Fytosanitární výrobky a chemikálie užívané při sklizni.

a) Během pěstování bavlny nesmí být použit žádný z následujících fytosanitárních výrobků a chemikálií užívaných při sklizni:

Jméno biocidu	Číslo CAS
Aldrin	309-00-2
Dieldrin	60-57-1
Caphechlor	8001-35-2
Endrin	72-20-8
DDT	50-29-3
2,4,5 - T	93-76-5
Hexachlorbenzen	608-74-1

Heptachlor	76-44-8
Captafol	2425-06-1
Chlordan	12789-03-6 5103-71-9

Obsah uvedených fytoosanitárních a sklizňových chemikálií nesmí překročit 0,05 mg.kg-1 vlákna.

b) Pentachlorfenol (PCP) a jeho soli a estery nesmí být použity během životního cyklu výrobku. Obsah pentachlorfenolu nesmí přesáhnout limit 0,05 mg.kg-1 vlákna.

4.2.5 Tenzidy, změkčovadla a komplexotvorné látky

V průběhu výroby nesmí být použity alkylfenoletoxyláty (APEO), dialkyldimethylamoniumchlorid vyrobený z hydrogenovaného talového oleje (DTDMAC), distearyldimethylamoniumchlorid (DSDMAC), dialkyldimethylamoniumchlorid vyrobený ze ztuženého talového oleje (DHTDMAC), soli kyseliny nitrilotrioctové (NTA), a soli kyseliny ethylendiamintetraoctové (EDTA).

4.2.6 Bělící prostředky

Produkce AOX ve směsi odpadních vod z bělení nesmí překročit 40 mg na funkční jednotku.

V případě křehkých tkanin (stupeň polymerace nižší než 1800), které jsou určeny pro bílé konečné výrobky, musí být produkce AOX nižší než 100 mg na funkční jednotku.

4.2.7. Barviva, pigmenty a přenašeče

a) obsah kovů nesmí u použitých barev přesáhnout následující hodnoty:

kov	mg.kg-1	kov	mg.kg-1
arsen	50	kadmium	20
chrom	100	měď	250
rtuť	4	nikl	200
olovo	100	antimon	50
cín	250	zinek	1500

b) Obsah kovů nesmí u použitých pigmentů přesáhnout následující hodnoty:

mg.kg-1	
arsen	250
kadmium	50
chrom	100
antimon	250
rtuť	25
zinek	1000
olovo	100

c) Nesmí být použita kovokomplexní barviva obsahující jako součást molekuly následující kovy: arsen, kadmium, chrom, rtuť, nikl, olovo, antimon, cín, měď a zinek.

d) Nesmí být použita kovokomplexních pigmentů obsahujících jako součást molekuly následující kovy: arsen, kadmium, chrom, rtuť, nikl, olovo, antimon, cín a zinek. Je povolen maximální obsah mědi 4,5 %.

e) Nesmí být použito barviv, která uvolňují , nebo jejichž štěpením mohou vzniknout karcinogenní aminy.

Aromatické aminy považované za karcinogenní podle IARC (skupina 1,2A a 2B) jsou:

para-aminoazobenzen	CAS No 60-09-3
orto-aminoazotolulen	CAS No 97-56-3
4-aminobifenylyl	CAS No 92-67-1
4-nitro-orto-toluidin	CAS No 99-55-8
orto-anisidin	CAS No 90-04-0
para-chlor-orto-toluidin	CAS No 95-69-2
2,4-diaminoanisol	CAS No 615-05-4
4,4'-diaminodifenyyleter	CAS No 101-80-4
2,4-diaminotoluen	CAS No 95-80-7
3,3'-dichlorbenzidin	CAS No 91-94-1
3,3'-dichlor-4,4'-diaminodifenyyleter	CAS No 28434-86-8
3,3'-dimetoxybenzidin	CAS No 119-90-4
3,3'-dimetylbenzidin	CAS No 119-77-9
4,4'-metylendianilin	CAS No 101-77-9
4,4'-metylen bis (2-chloranin)	CAS No 101-14-4
4,4'-metylen bis (2-metylanilin)	CAS No 838-88-0
2-naftylamin	CAS No 91-59-8
orto-toluidin	CAS No 95-53-4

f) Nesmí být použito přenašečů obsahujících chlór nebo jiný halogen.

4.2.8 Finální úpravy

Množství volného a částečně hydrolyzovatelného formaldehydu nesmí překročit:

30 mg.kg-1 ve výrobcích určených pro použití dětem,

75 mg.kg-1 v ostatních výrobcích.

5. Ověřování a) Splnění základních požadavků musí být výrobcem nebo dovozcem prokázáno:

- vyjádření hlavního hygienika ČR ve smyslu zákona č. 20/1996 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů,
- posouzením příslušných orgánů státní správy (Česká inspekce životního prostředí),
- písemným prohlášením o užitných vlastnostech výrobku.

b) Splnění specifických požadavků dokladuje výrobce na základě dokumentace o technologii výroby jejíž součástí jsou laboratorní protokoly vydané. Resp. Potvrzené v ČR autorizovanou zkušebnou nebo akreditovanou laboratoří pro daný obor výrobků obsahujícím výsledky zkoušek a auditem používaných vstupů do výroby a používaných technologií provedeným nezávislým auditorem kvalifikovaným pro daný obor výrob. Auditor ověřuje i závazná prohlášení ředitele a deklaráce dodavatelů vstupů do výroby, pokud směrnice takový doklad připouští.

c) Dodržování specifických požadavků prokazuje výrobce nebo dovozce písemným prohlášením na základě, tímto článkem směrnice doporučeného, případně schváleného a zavedeného certifikovaného systému podle norem pro zabezpečování jakosti ČSN ISO 9001, 9002, 9003, a je kontrolováno nahodile, minimálně 1x ročně.

Zkušební metody

5.1 Kriteria užitných vlastností

Zkoušení kvality výrobků se provádí za normalizovaných klimatických podmínek. Normalizované klimatické podmínky jsou stanoveny normou ČSN EN 20 139 Textilie. Normální ovzduší pro klimatizování a zkoušení (80 0056) idt ISO 139.

5.1.1 Mechanické a fyzikální vlastnosti

a) Trvanlivost úpravy snadné údržby a nežehlivé úpravy (pouze pro výrobky takto označené "nežehlivá úprava, permanent press, durable press" apod.). Testační metoda: ISO 7768 Textilie - Zkušební metoda pro hodnocení vzhledu tkanin s úpravou durable press po domácím praní a sušení.

b) Rozměrové změny

Testační metoda: ISO 5077 Textilie - Zjišťování změn rozměrů po praní a sušení. Teplota praní a sušení podle etikety se symboly správné údržby. Rozměrové změny se zjišťují po třech praních a sušeních v bubnu.

5.1.2 Stálobarevnost

a) Při praní

Testační metoda: ISO 105 C06 Textilie. Zkoušky stálobarevnosti. Část C06: Stálobarevnost v domácím a komerčním praní.

U výrobků s kombinací světlých a tmavých odstínů se nahradí výše uvedený standardní test testem praní celého výrobku. Změny vzhledu se srovnají s nepraným vzorkem.

Testační metoda: Praní dle ISO 6330 Textilie - Postupy domácího praní a sušení pro zkoušení textilií.

b) V potu

Testační metoda: ISO 105-E04 Textilie. Zkoušky stálobarevnosti. Část E04: Stálobarevnost v potu.

c) V suchém a mokřem otěru

Testační metoda: ISO 105 X 12 Textilie. Zkoušky stálobarevnosti. Část X12: Stálobarevnost v otěru.

d) Na světle

Testační metoda: ISO 105 B02 Textilie. Zkoušky stálobarevnosti. Část B02. Stálobarevnost v umělém světle. Zkouška xenonovou výbojkou.

5.2 Ekologická kritéria

5.2.1 Emise těkavých organických látek při výrobě polyesteru

Testační metoda: EPA Stationary Source Sampling Methods, 25A

5.2.2 Tisk

Ověření: Deklarace od dodavatele, že tiskací pasta neobsahuje více než 5 % těkavých organických látek.

5.2.3 Zbytkový obsah antimonu v polyesterových vláknech a množství užívaného antimonu.

Testační metoda: Přímé stanovení (pomocí AAS nebo ekvivalentní metodou) množství kovu v popelu ze spálených vláken.

5.2.4 Fytosanitární výrobky a chemikálie užívané při sklizni

a) Během pěstování nesmí být použit žádný z fytosanitárních prostředků a chemikálií vyjmenovaných v kapitole 4.2.4 užívaných při sklizni:

Testační metoda: US EPA "Organochlorine Pesticides and PCBs as Arochlors by Gas Chromatography: Capilarity column Technique", US EPA 8141 A "Organophosphorus Compounds by Gas Chromatography: Capilarity Column Technique" and US EPA "Chlorinated Herbicides by Gas Chromatography using Methylation or Pentafluorobenzoylation Derivatization: Capillary Column Technique". Testy se provádějí na přízích užívaných pro produkci výrobku.

Četnost testace: 4x ročně. Není třeba provádět žádné testy pro 100 % organickou bavlnu pěstovanou a kontrolovanou v souladu s Nařízením 2092/91 EEC. Pro příze, obsahující 50% a více organické bavlny pěstované a kontrolované v souladu s požadavky Nařízení 2092/91/EEC, se požaduje testace 1x ročně.

b) Pentachlorfenol (PCP) a jeho soli a estery

Testační metoda: Plynová chromatografie s detekcí elektronového záchytu. Test na režné tkanině před zušlechťo-váním a na vyrobené tkanině.

Četnost testace: 4x ročně.

5.2.5 Detergenty, komplexotvorná činidla a chemické prostředky

Ověření: Deklarace od dodavatelů chemikálií a textilních pomocných prostředků a ředitele podniku zaručují, že se tyto sloučeniny nepoužívají.

5.2.6 Bělící prostředky

Testační metoda: ČSN 75 7530 Stanovení extrahovatelného organicky vázaného chloru.

5.2.7 Barviva, pigmenty a přenašeče

Ověření obsahu kovů u použitých barev a pigmentů podle 4.2.7 a) až e): Deklarace dodavatelů barev a pigmentů, že dodávané značky neobsahují kovové nečistoty v iontové formě, kovy jako součást kovokomplexních barviv u jednotlivých kovů a v množstvích uvedených v kap. 4.2.7.

Deklarace dodavatelů barviv, že z použitých barviv nemohou být uvolněny nebo odštěpeny aminy považované za karcogenní, uvedené v kap. 4.2.7.

Ověření obsahu chloru u použitých přenašečů podle 4.2.7 f): Deklarace výrobce, že přenašeče neobsahují halogeny. Testace se provádí v případě, že chybí deklarace výrobce.

Testační metoda: DIN 38409 - H8 Deutsche Einheitsverfahren zur Wasser-, Abwasser-, und Schalmuntersuchung.. Sumarische Wirkung- und stofkenngrößen (Gruppe H). Bestimmung der Extrahierbaren Organischgebundenen Halogene. (EOX) (H8). Nebo: ČSN 75 7530 Stanovení

extrahovatelného organicky vázaného chloru. Extrakce se provede směsí cyklohexanu a isopropanolu, extrakt se promyje okyselenou vodou.

5.2.8 Finální úpravy

Testační metoda: ČSN 80 0290 Textilie. Stanovení obsahu formaldehydu, kap. 2 -

Acetylacetonová metoda.

Japonská metoda Law 112

6. Organizační zabezpečení

Organizační záležitosti k podání přihlášky k výběrovému řízení pro propůjčení ochranné známky ” Ekologicky šetrný výrobek” zajišťuje Agentura pro ekologicky šetrné výrobky., Český ekologický ústav, Vršovická 65, 100 10 Praha 10 - Vršovice.

7. Platnost

Tato směrnice má dobu platnosti 2 roky a nabývá účinnosti dva měsíce ode dne podpisu.

Ing. Jiří Skalický, v.r.
místopředseda vlády ČR
a ministr životního prostředí
V Praze

SMĚRNICE Č. 19-97

Ministerstva životního prostředí s požadavky pro propůjčení ochranné známky

Textilní výrobky - ložní povlečení

V současné době se v České republice vyrobí ročně asi 25 830 tis. m² tkanin pro výrobu ložního povlečení. Ty se vyrábějí z přírodních a syntetických vláken. Během pěstování, výroby, dopravy a zpracování se na textilie mohou dostat látky, které v průběhu jejich užívání mohou ve styku s povrchem lidského těla působit negativně na zdraví osob. Jedná se zejména o těžké kovy, pesticidy, herbicidy, některá barviva apod. Dále se v průběhu výroby mohou používat postupy, které negativně ovlivňují životní prostředí. Jedná se zejména o odpadní vody, organická rozpouštědla, emise ze spalování paliv apod.

Účelem této směrnice je stanovení podmínky pro výrobky a způsoby výroby, které při splnění kvalitativních požadavků na textilie a jejich užitné vlastnosti, zajistí nezbytné hygienické vlastnosti textilií při použití technologií respektujících zásady ekologicky šetrné výroby. Tyto podmínky současně respektují aktuální možnosti techniky a technologie.

Směrnice respektuje současná věcná kritéria v oblasti požadavků na ecolabeling stejných výrobků platný v zemích Evropské unie, jedná se o směrnici harmonizovanou s Rozhodnutím Evropské komise 96/304/EC.

1. Definice pojmů

Pro účely této směrnice

1.1 Ložní povlečení zahrnuje tkaná prostěradla, povlaky na polštáře, ložní přehozy a vyměnitelné, vypratelné povlaky prošívaných přikrývek a peřin.

1.2 Textilie musí být vyrobeny ze 100 % bavlny, polyesteru nebo jejich směsí. Ložní povlečení smí být vybaveno knoflíky a jiným příslušenstvím k upevňování z jiných materiálů.

1.3 Funkční jednotkou, k níž se vztahují všechny vstupy a výstupy je 1 kg textilie kondicionované při normalizovaných klimatických podmínkách (65 % ± 2 % relativní vlhkosti a 20 °C ± 2 °C).

1.4 Těkavé organické látky. Jako těkavé organické látky v kontextu této směrnice se rozumí organické sloučeniny, které mají při 293,15 °K tlak par 0,01 kPa a více, nebo mají za vlastních

podmínek použití odpovídající těkavost, a které jsou používány samotné nebo v kombinaci s jinými činidly k rozpouštění suroviny, výrobků nebo odpadních hmot, nebo jsou užívány jako čisticí prostředky, k upravení viskozity, povrchového napětí, nebo jako plastifikátory či ochranné prostředky.

2. Vymezení kategorie

Tato směrnice se vztahuje na trička, skupinu textilních výrobků, definovanou ustanoveními článků 1.1 a 1.2.

3. Základní požadavky

3.1 Textilní výrobky - trička, označená ochrannou známkou "Ekologicky šetrný výrobek", musí splňovat požadavky platných technických, bezpečnostních, zdravotních, hygienických a jiných předpisů, včetně předpisů týkajících se ochrany životního prostředí, vztahujících se na výrobek a jeho výrobu, zejména:

- Zákon č. 309/1991 Sb., o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami (zákon o ovzduší), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákona č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákona č. 238/1991 Sb. o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

3.2 Textilní výrobky - trička, označená ochrannou známkou "Ekologicky šetrný výrobek", musí mít užité vlastnosti srovnatelné nebo lepší než obdobné výrobky této kategorie.

4. Specifické požadavky

K zajištění kvality pro ekologické značení musí výrobek a přiměřeně i textilní vlákna, splňovat následující kritéria, pokud není uvedeno jinak.

4.1 Kritéria užité vlastností:

4.1.1 Mechanické a fyzikální vlastnosti

a) Trvanlivost úpravy snadné údržby a nežehlivé úpravy (pouze pro výrobky takto označené "nežehlivá úprava, permanent press, durable press" apod.).

Hodnota/limit: minimálně DP3

b) Rozměrové změny

Hodnota/limit: tkaniny 5 % po osnově a útku

4.1.2 Stálobarevnost

a) Při praní

Hodnota/limit: Změna odstínu: 3-4

Zapouštění : 3-4

U výrobků se současně světlými i tmavými odstíny se doplní test praní celého výrobku.

b) V potu

Hodnota/limit: Změna odstínu: 3-4

Zapouštění: 3-4

c) V suchém a mokrém otěru

Hodnota/limit: suchý otěr 4, mokrý otěr 2-3

d) Na světle

Hodnota/limit: 4

Výrobky, které sestávají z nebělených a nebarvených vláken nemusí vyhovovat kritériím na stálobarevnost, ale spotřebitelé musí být informováni o možných změnách stálobarevnosti.

4.2 Ekologická kritéria

4.2.1 Emise těkavých organických látek při výrobě polyesteru.

Emise těkavých organických látek během polymerace polyesteru nesmí překročit 1,2 g.kg-1 produkovaného polyesterového polymeru.

4.2.2 Tisk

Během tisku nesmí být použity žádné těkavé organické látky ani chemické produkty obsahující tyto látky v množství přesahujícím 5 %.

4.2.3 Zbytkový obsah v polyesterových vláknech nesmí přesáhnout 300 mg.kg-1.

4.2.4 Fytosanitární výrobky a chemikálie užívané při sklizni.

a) Během pěstování bavlny nesmí být použit žádný z následujících fytosanitárních výrobků a chemikálií užívaných při sklizni:

Jméno biocidu	Číslo CAS
Aldrin	309-00-2
Dieldrin	60-57-1
Caphechlor	8001-35-2
Endrin	72-20-8
DDT	50-29-3
2,4,5 - T	93-76-5
Hexachlorbenzen	608-74-1
Heptachlor	76-44-8
Captafol	2425-06-1
Chlordan	12789-03-6 5103-71-9

Obsah uvedených fytosanitárních a sklizňových chemikálií nesmí překročit 0,05 mg.kg-1 vlákna.

b) Pentachlorfenol (PCP) a jeho soli a estery nesmí být použity během životního cyklu výrobku. Obsah pentachlorfenolu nesmí přesáhnout limit 0,05 mg.kg-1 vlákna.

4.2.5 Šlichty

a) Použité šluchy musí být buď recyklovány, nebo musí být biologicky rozložitelné nebo biologicky eliminovatelné.

Stupeň recyklace musí být alespoň 75 %. Pakliže není zavedena recirkulace, musí být použité šluchy biologicky dobře rozložitelné.

4.2.6 Tenzidy, změkčovadla a komplexotvorné látky

V průběhu výroby nesmí být použity alkylfenoletoxyláty (APEO), dialkyldimethylamoniumchlorid vyrobený z hydrogenovaného talového oleje (DTDMAC), distearyldimethylamoniumchlorid (DSDMAC), dialkyldimethylamoniumchlorid vyrobený ze ztuženého talového oleje (DHTDMAC), soli kyseliny nitrilotrioctové (NTA), a soli kyseliny ethylendiamintetraoctové (EDTA).

4.2.7 Bělící prostředky

Produkce AOX ve směsi odpadních vod z bělení nesmí překročit 40 mg na funkční jednotku.

V případě křehkých tkanin (stupeň polymerace nižší než 1800), které jsou určeny pro bílé konečné výrobky, nesmí produkce AOX překročit 100 mg na funkční jednotku.

4.2.8 Barviva, pigmenty a přenašeče

a) Obsah kovů nesmí u použitých barev přesáhnout následující hodnoty:

mg.kg-1	
arsen	50
kadmium	20
chrom	100
měď	250
nikl	200
cín	250
antimon	50
rtuť	4
zinek	1500
olovo	100

b) Obsah kovů nesmí u použitých pigmentů přesáhnout následující hodnoty:

mg.kg-1	
arsen	250
kadmium	50
chrom	100
antimon	250
rtuť	25
zinek	1000

olovo	100
-------	-----

c) Nesmí být použita kovokomplexní barviva obsahující jako součást molekuly následující kovy: arsen, kadmium, chrom, rtuť, nikl, olovo, antimon, cín, měď a zinek.

d) Nesmí být použita kovokomplexních pigmentů obsahujících jako součást molekuly následující kovy: arsen, kadmium, chrom, rtuť, nikl, olovo, antimon, cín a zinek. Je povolen maximální obsah mědi 4,5 %.

e) Nesmí být použito barviv, která uvolňují, nebo jejichž štěpením mohou vzniknout karcinogenní aminy.

Aromatické aminy považované za karcinogenní podle IARC (skupina 1,2A a 2B) jsou:

para-aminoazobenzen	CAS No 60-09-3
orto-aminoazotolulen	CAS No 97-56-3
4-aminobifenyl	CAS No 92-67-1
4-nitro-orto-toluidin	CAS No 99-55-8
orto-anisidin	CAS No 90-04-0
para-chlor-orto-toluidin	CAS No 95-69-2
2,4-diaminoanisol	CAS No 615-05-4
4,4'-diaminodifenyleter	CAS No 101-80-4
2,4-diaminotoluen	CAS No 95-80-7
3,3'-dichlorbenzidin	CAS No 91-94-1
3,3'-dichlor-4,4'-diaminodifenyleter	CAS No 28434-86-8
3,3'-dimetoxybenzidin	CAS No 119-90-4
3,3'-dimetylbenzidin	CAS No 119-77-9
4,4'-metylendianilin	CAS No 101-77-9
4,4'-metylen bis (2-chloranin)	CAS No 101-14-4
4,4'-metylen bis (2-metylanilin)	CAS No 838-88-0
2-naftylamin	CAS No 91-59-8
orto-toluidin	CAS No 95-53-4

f) Nesmí být použito přenašečů obsahujících chlór nebo jiný halogen.

4.2.9 Finální úpravy

Množství volného a částečně hydrolyzovatelného formaldehydu nesmí překročit: 30 mg.kg-1 ve výrobcích určených pro použití dětem, 75 mg.kg-1 v ostatních výrobcích.

Ověřování

a) Splnění základních požadavků musí být výrobcem nebo dovozcem prokázáno:

- vyjádření hlavního hygienika ČR ve smyslu zákona č. 20/1996 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů,
- posouzením příslušných orgánů státní správy (Česká inspekce životního prostředí),
- písemným prohlášením o užitných vlastnostech výrobku.

b) Splnění specifických požadavků dokladuje výrobce na základě dokumentace o technologii výroby jejíž součástí jsou laboratorní protokoly vydané. Resp. Potvrzené v ČR autorizovanou zkušební nebo akreditovanou laboratoří pro daný obor výrobků obsahujícím výsledky zkoušek a auditem používaných vstupů do výroby a používaných technologií provedeným nezávislým auditorem kvalifikovaným pro daný obor výrob. Auditor ověřuje i závazná prohlášení ředitele a deklarace dodavatelů vstupů do výroby, pokud směrnice takový doklad připouští.

c) Dodržování specifických požadavků prokazuje výrobce nebo dovozce písemným prohlášením na základě, tímto článkem směrnice doporučeného, případně schváleného a zavedeného certifikovaného systému podle norem pro zabezpečování jakosti ČSN ISO 9001, 9002, 9003, a je kontrolováno nahodile, minimálně 1x ročně.

Zkušební metody

5.1 Kriteria užitných vlastností

Zkoušení kvality výrobků se provádí za normalizovaných klimatických podmínek. Normalizované klimatické podmínky jsou stanoveny normou ČSN EN 20 139 Textilie. Normální ovzduší pro klimatizování a zkoušení (80 0056) idt ISO 139.

5.1.1 Mechanické a fyzikální vlastnosti

a) Trvanlivost úpravy snadné údržby a nežehlivé úpravy (pouze pro výrobky takto označené "nežehlivá úprava, permanent press, durable press" apod.). Testační metoda: ISO 7768 Textilie - Zkušební metoda pro hodnocení vzhledu tkanin s úpravou durable press po domácím praní a sušení.

b) Rozměrové změny
Testační metoda: ISO 5077 Textilie - Zjišťování změn rozměrů po praní a sušení. Teplota praní a sušení podle etikety se symboly správné údržby. Rozměrové změny se zjišťují po třech praních a sušení v bubnu.

5.1.2 Stálobarevnost

a) Při praní

Testační metoda: ISO 105 C06 Textilie. Zkoušky stálobarevnosti. Část C06: Stálobarevnost v domácím a komerčním praní.

U výrobků s kombinací světlých a tmavých odstínů se nahradí výše uvedený standardní test testem praní celého výrobku. Změny vzhledu se srovnají s nepraným vzorkem.

Testační metoda: Praní dle ISO 6330 Textilie - Postupy domácího praní a sušení pro zkoušení textilií.

b) V potu

Testační metoda: ISO 105-E04 Textilie. Zkoušky stálobarevnosti. Část EO4: Stálobarevnost v potu.

c) V suchém a mokřém otěru

Testační metoda: ISO 105 X 12 Textilie. Zkoušky stálobarevnosti. Část X12: Stálobarevnost v otěru.

d) Na světle

Testační metoda: ISO 105 B02 Textilie. Zkoušky stálobarevnosti. Část B02. Stálobarevnost v umělém světle. Zkouška xenonovou výbojkou.

5.2 Ekologická kritéria

5.2.1 Emise těkavých organických látek při výrobě polyesteru

Testační metoda: EPA Stationary Source Sampling Methods, 25A

5.2.2 Tisk

Ověření: Deklarace od dodavatele, že tiskací pasta neobsahuje více než 5 % těkavých organických látek.

5.2.3 Zbytkový obsah antimonu v polyesterových vláknech a množství užívaného antimonu.

Testační metoda: Přímé stanovení (pomocí AAS nebo ekvivalentní metodou) množství kovu v popelu ze spálených vláken.

5.2.4 Fytosanitární výrobky a chemikálie užívané při sklizni

a) Během pěstování nesmí být použit žádný z fytosanitárních prostředků a chemikálií vyjmenovaných v kapitole 4.2.4 užívaných při sklizni:

Testační metoda: US EPA "Organochlorine Pesticides and PCBs as Arochlors by Gas Chromatography: Capilarity column Technique", US EPA 8141 A "Organophosphorus Compounds by Gas Chromatography: Capilarity Column Technique" and US EPA "Chlorinated Herbicides by Gas Chromatography using Methylation or Pentafluorobenzoylation Derivatization: Capillary Column Technique". Testy se provádějí na přízích užívaných pro produkci výrobku.

Četnost testace: 4x ročně. Není třeba provádět žádné testy pro 100 % organickou bavlnu pěstovanou a kontrolovanou v souladu s Nařízením 2092/91 EEC. Pro příze, obsahující 50% a více organické bavlny pěstované a kontrolované v souladu s požadavky Nařízení 2092/91/EEC, se požaduje testace 1x ročně.

b) Pentachlorofenol (PCP) a jeho soli a estery

Testační metoda: Plynová chromatografie s detekcí elektronového záchytu. Test na rezné tkanině před zušlechťo-váním a na vyrobené tkanině.

Četnost testace: 4x ročně.

5.2.5 Šlichty

a) Biologická rozložitelnost šlicht.

Testační metoda: ČSN EN 29888 Jakost vod - Hodnocení aerobní biologické rozložitelnosti organických látek ve vodním prostředí. Statická zkouška (Zahn-Wellensova metoda, ISO 9888: 1991)

b) Informace o chemických látkách obsažených v použité šlichtě.

Ověření : Deklarace dodavatele o složení šlichtovacích prostředků.

c) Informace o recyklaci šlicht.

Ověření: Závazné prohlášení ředitele tkalcovny.

5.2.6 Detergenty, komplexotvorná činidla a chemické prostředky

Ověření: Deklarace od dodavatelů chemikálií a textilních pomocných prostředků a ředitele podniku zaručují, že se tyto sloučeniny nepoužívají.

5.2.7 Bělící prostředky

Testační metoda: ČSN 75 7530 Stanovení extrahovatelného organicky vázaného chloru.

5.2.8 Barviva, pigmenty a přenašeče

Ověření obsahu kovů u použitých barev a pigmentů podle 4.2.7 a) až e): Deklarace dodavatelů barev a pigmentů, že dodávané značky neobsahují kovové nečistoty v iontové formě, kovy jako součást kovokomplexních barviv u jednotlivých kovů a v množstvích uvedených v kap. 4.2.7. Deklarace dodavatelů barviv, že z použitých barviv nemohou být uvolněny nebo odštěpeny aminy považované za karcogenní, uvedené v kap. 4.2.7.

Ověření obsahu chloru u použitých přenašečů podle 4.2.7 f): Deklarace výrobce, že přenašeče neobsahují halogeny. Testace se provádí v případě, že chybí deklarace výrobce.

Testační metoda: DIN 38409 - H8 Deutsche Einheitsverfahren zur Wasser-, Abwasser-, und Schalmuntersuchung.. Sumarische Wirkung- und stofkenngrößen (Gruppe H). Bestimmung der Extrahierbaren Organischgebundenen Halogene. (EOX) (H8). Nebo: ČSN 75 7530 Stanovení extrahovatelného organicky vázaného chloru. Extrakce se provede směsí cyklohexanu a isopropanolu, extrakt se promyje okyselenou vodou.

5.2.9 Finální úpravy

Testační metoda: ČSN 80 0290 Textilie. Stanovení obsahu formaldehydu, kap. 2 -

Acetylacetonová metoda.

Japonská metoda Law 112

6. Organizační zabezpečení

Organizační záležitosti k podání přihlášky k výběrovému řízení pro propůjčení ochranné známky ” Ekologicky šetrný výrobek” zajišťuje Agentura pro ekologicky šetrné výrobky., Český ekologický ústav, Vršovická 65, 100 10 Praha 10 - Vršovice.

7. Platnost

Tato směrnice má dobu platnosti 2 roky a nabývá účinnosti dva měsíce ode dne podpisu.

Ing. Jiří Skalický, v.r.
místopředseda vlády ČR
a ministr životního prostředí

V Praze

SMĚRNICE Č. 20-97

Ministerstva životního prostředí s požadavky pro propůjčení ochranné známky

Automatické pračky pro domácnost

Při nákupu automatických praček by se zákazníci neměli řídit pouze vnějším vzhledem, cenou a funkčními vlastnostmi, ale i tím, jak jejich provoz ovlivňuje životní prostředí.

Proto hodnocení provozu automatických praček z hlediska šetrnosti k životnímu prostředí, je současně spotřebitelskou informací o užitečných vlastnostech výrobku, neboť hodnotící požadavky jsou zaměřeny zejména na spotřebu elektrické energie, vody, účinnost praní a máchání.

Úroveň požadavků a jejich splnění se rovněž projeví u uživatele ekonomickou efektivností praní. Roční rozdíly mezi jednotlivými výrobky jsou ve spotřebě elektřiny až 70 kWh, a vody až 9 tis. litrů, resp. odpovídající množství vody odpadní.

1. Definice pojmů

Pro účely této směrnice

1.1 Automatická pračka, je pračka, jejíž celý prací cyklus od startu až po samočinné vypnutí je předem naprogramován.

1.2 Jmenovitá náplň pračky je nejvyšší přípustná hmotnost suchého prádla pro jeden prací cyklus stanovený výrobcem, vyjádřená v kg.

1.3 Standardní cyklus praní je celý prací cyklus pro bavlnu při jmenovité náplni a teplotě 60 °C bez předpírky.

1.4 Účinnost praní je výsledkem fotometrického porovnání uměle znečištěných a následně vypraných zkušebních vzorků tkaniny ve standardním cyklu praní, vyjádřená v procentech.

1.5 Měrná spotřeba vody je spotřeba vody při standardním cyklu praní, vyjádřená v l. kg⁻¹. (*Skutečná spotřeba vody závisí na způsobu použití pračky*).

1.6 Měrná spotřeba elektrické energie je spotřeba elektrické energie při standardním cyklu praní, vyjádřená v kWh.kg⁻¹. (*Skutečná spotřeba elektrické energie závisí na způsobu použití pračky*).

2. Vymezení kategorie

Tato směrnice se vztahuje na automatické pračky s jmenovitou náplní do 6 kg suchého prádla s výjimkou praček se sušením.

3. Základní požadavky

3.1 Automatické pračky vymezené bodem 2 musí splňovat požadavky platných technických bezpečnostních, zdravotních, hygienických a jiných předpisů, včetně předpisů týkajících se ochrany životního prostředí, vztahujících se na výrobek a jeho výrobu, zejména:

- Zákona č. 309/1991 Sb., o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami (zákon o ovzduší), ve znění pozdějších předpisů
- Zákona č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech

3.2 Automatické pračky vymezené bodem 2 musí mít užité vlastnosti srovnatelné nebo lepší než obdobné výrobky této kategorie, z toho zejména:

3.2.1 Účinnost praní při standardním cyklu praní nesmí být nižší než 94 %.

3.2.2 Účinnost máchání při standardním cyklu praní musí dosahovat minimálně 30-ti násobného zředění pracího prostředku.

3.3 Pokud se v součástech pračky vyskytují díly z plastů o hmotnosti vyšší než 50 g, musí nést trvalé označení udávající druh materiálu. Je třeba použít správných zkratk v souladu s ISO 1043/1 Plastics. Symbols and codes. Part 1: Symbols for basic polymers and their special characteristics (Plasty. Značky a kódy. Část 1: Značky základních polymerů a jejich charakteristiky), resp. ČSN 77 0052-3; 1996 Obaly - Obalové odpady - Část 3: Značení - Identifikační značky pro zhodnocení - Plasty.

3.4 Pračka musí být opatřena na dobře viditelném místě:

- srozumitelným označením udávajícím vhodný program podle druhu prádla,
- srozumitelným označením udávajícím úsporné programy a volitelné funkce pro snížení spotřeby elektrické energie a vody.

3.5 Mimo požadavků stanovených normou a požadavků ze Zákona č. 634/92 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, musí průvodní technická dokumentace (návod k obsluze) obsahovat informace a pokyny, jak co nejvíce snížit negativní účinky na životní prostředí, zejména:

- informace o hlučnosti pračky;
- informace o spotřebě elektrické energie a vody při různém nastavení teploty a různém nastavení programu;
- doporučením, aby se pračka pokud možno vždy používala s plnou náplní místo náplně částečné;
- doporučení týkající se vhodného třídění tkanin a odpovídající teploty praní v závislosti na druhu tkaniny, včetně upozornění, že při použití moderních pracích prostředků a moderních praček není ve většině případů zapotřebí prát při vyšších teplotách;
- informace o materiálech, z nichž jsou vyrobeny součásti pračky, zejména o možnostech jejich opakovaného použití či recyklace.

4. Specifické požadavky

4.1 Měrná spotřeba elektrické energie za použití standardního cyklu praní musí být rovna nebo menší než 0,25 kWh na 1 kg náplně prádla.

4.2 Měrná spotřeba vody za použití standardního cyklu praní musí být rovna nebo menší než 16 l na 1 kg náplně prádla.

5. Ověřování

5.1 Splnění základních požadavků musí být výrobcem nebo dovozcem prokázáno:

- písemným prohlášením o shodě výrobku s technickými předpisy a o dodržení stanoveného postupu posouzení shody podle § 12 a 13 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů,
- posouzením příslušných orgánů státní správy (Česká inspekce životního prostředí).

5.2 Splnění požadavků bodu 3.2 a 4 musí být prokázáno posouzením podle bodu 5.4 v ČR autorizovanou osobou pro daný obor výrobků.

5.3 Dodržování základních a specifických požadavků prokazuje výrobce nebo dovozce písemným prohlášením o shodě typu na základě schváleného a zavedeného systému jakosti a je kontrolováno nahodile, minimálně 1x ročně.

Má-li výrobce zaveden certifikovaný systém podle norem pro zabezpečování jakosti ČSN EN ISO 9001, 9002, 9003, nutnost kontroly odpadá.

5.4 Zkoušky, zkušební metody a zkušební podmínky vychází z ČSN EN 60456: 1996 Elektrické pračky pro domácnost - Metody pro měření funkčních vlastností.

6. Organizační zabezpečení

Organizační záležitosti k podání přihlášky k výběrovému řízení pro propůjčení ochranné známky "Ekologicky šetrný výrobek" zajišťuje Agentura pro ekologicky šetrné výrobky, Český ekologický ústav, Vršovická 65, 100 10 Praha 10 - Vršovice.

7. Platnost

Tato směrnice má platnost 2 roky a nabývá účinnosti dva měsíce ode dne podpisu.

Ing. Jiří Skalický, v.r.
místopředseda vlády ČR
a ministr životního prostředí
V Praze dne 15.12.1997

SMĚRNICE Č. 21-97

Ministerstva životního prostředí s požadavky pro propůjčení ochranné známky

Mazací, teplotnosné a elektroizolační kapaliny pro oběhové systémy

Společným rysem této kategorie je jejich provozní nasazení v cirkulačním režimu a požadavek na dlouhodobou technicko-oxidační stabilitu. Vedle toho jsou na jednotlivé skupiny maziv kladeny specifické požadavky vyplývající ze způsobu použití.

Do této kategorie byly zařazeny turbínové oleje (spotřeba v České republice je přibližně 2200 t/rok), kapaliny pro oběhové systémy (spotřeba 2000 t/rok), teplotnosné kapaliny (spotřeba 1000 t/rok) a elektroizolační oleje (spotřeba 2000 t/rok).

K znečišťování životního prostředí těmito ropnými výrobky dnes dochází kromě výjimečných havárií především cestou úkapů, při rekonstrukci či likvidaci zařízení a v logistickém zázemí. Náhrada výše zmíněných typů kapalin na ropné bázi kapalinami syntetickými, rostlinnými oleji nebo jejich deriváty, biologicky snadno rozložitelnými a požárně méně exponovanými, je přínosem pro životní prostředí.

1. Definice pojmů

Pro účely této směrnice:

1.1 Turbínový olej je kapalina, která se používá k mazání, chlazení a protikorozní ochraně ložisek a převodovek v parních, plynových a vodních turbínách a připojených zařízeních a turbokompresorech.

1.2 Kapaliny pro oběhové systémy zajišťují mazání, chlazení, protikorozní ochranu, např. válcovacích a papírenských tratí, a udržují čistotu pracovního pole v obráběcích a tvářecích strojích odplavováním nečistot.

1.3 Teplotnosné kapaliny zprostředkují přenos tepla mezi zdrojem a ohříváním prostředím v beztlakových či tlakových soustavách.

1.4 Elektroizolační oleje se používají jako náplně transformátorů, spínacích zařízení, kondenzátorů a jističů, v nichž plní izolační, chladicí a protikorozní funkci. Mazací funkce není dominantní, převládají požadavky na dielektrické vlastnosti.

1.5 Biologicky snadno rozložitelná kapalina je taková kapalina, která se biologicky dostatečně rychle rozkládá a která sama o sobě, ani produkty jejího rozkladu, nejsou látky toxické pro faunu a flóru.

1.6 Biologická rozložitelnost látek nemísitelných s vodou je definována jako pokles koncentrace sledované látky, vyjádřený v procentech, v důsledku její degradace směsnou bakteriální kulturou po 21 dnech. Měří se pomocí testu CEC L-33-A-93 Biodegradability of Two-Stroke Cycle Outboard Engine Oils in Water.

Biologická rozložitelnost látek mísitelných s vodou je definována jako pokles koncentrace sledované látky, vyjádřený v procentech, v důsledku její degradace směsnou bakteriální kulturou po 28 dnech. Měří se pomocí ČSN EN 29888 Jakost vod. Hodnocení aerobní biologické rozložitelnosti organických látek ve vodním prostředí. Statická zkouška (Zahn-Wellensova metoda) nebo OECD 302 B Zahn-Wellens/EMPA Test.

1.7 Ekotoxicita vyjadřuje působení kapaliny na živé organismy. Stanoví se jako:

- akutní toxicita LC50 (lethal concentration), která za podmínek pokusu udává procentuální úhyn přítomných organismů,
- účinná koncentrace EC50 (effective concentration), při které dochází ke změnám v chování organismů,
- inhibiční koncentrace IC50 (inhibition concentration), při které dochází k zamezení růstu organismů.

Koncentrace LC se používá pro ryby, zkoušky trvají nejméně 96 hodin. Stanovení EC, resp. IC se zkouší na perloočkách, resp. Na řasách po dobu 48, resp. 72 hodin. Index u zkratky znamená procento pozorovaných změn z celkového množství pokusných organismů,

2. Vymezení kategorie

Tato směrnice se vztahuje na:

- turbínové oleje,
- kapaliny pro oběhové systémy,
- teplonosné kapaliny,
- elektroizolační oleje.

3. Základní požadavky

3.1 Výrobek musí splňovat požadavky platných technických, bezpečnostních, zdravotních, hygienických a jiných předpisů, včetně předpisů týkajících se ochrany životního prostředí, vztahujících se na výrobek a jeho výrobu, zejména:

- Zákona č. 309/1991 Sb., o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami (zákon o ovzduší), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákona č. 139/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákona č. 238/1991 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

(S účinností od 1.1.1998 zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech).

3.2 Výrobek musí mít užité vlastnosti srovnatelné nebo lepší než obdobné výrobky této kategorie.

4. Specifické požadavky

4.1 Biologická rozložitelnost musí dosáhnout:

- pro látky nemísitelné s vodou, podle testu CEC L-33-A-93, stupně rozkladu nejméně 90 % během 21 dnů,
- pro látky mísitelné s vodou, podle ČSN EN 29888, resp. Testu OECD 302 B, stupně rozkladu nejméně 70 % během 28 dnů.

4.2 Výrobek nesmí být toxický pro faunu a floru. V testech akutní toxicity na vodních organizmech musí splňovat následující kritéria:

- test na rybách 96 LC50 musí být větší než 1 mg.l-1
- test na perloočkách 48 EC50 musí být větší než 1 mg.l-1
- test na řasách 72 IC50 musí být větší než 1 mg.l-1

4.3 Obaly musí být vratné nebo z recyklovatelných materiálů. Nepřípustný je obal z PVC.

5. Ověřování

5.1 Splnění základních požadavků musí být výrobcem nebo dovozcem prokázáno:

- písemným prohlášením o shodě výrobku s technickými předpisy a o dodržení stanoveného postupu posouzení shody podle § 13 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů,
- vyjádřením hlavního hygienika ČR ve smyslu zákona č. 20/1996 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů,
- vyjádřením České inspekce životního prostředí,
- písemným prohlášením o užitných vlastnostech výrobku.

5.2 Splnění specifických požadavků 4.1 a 4.2 musí být prokázáno posouzením v ČR autorizovanou nebo akreditovanou osobou. Podkladem pro jeho vydání jsou výsledky zkoušek uvedených pod body 5.2.1 - 5.2.2. Splnění požadavku 4.3 musí být doloženo písemným prohlášením výrobce nebo dovozce.

5.3 Dodržování specifických požadavků prokazuje výrobce nebo dovozce písemným prohlášením na základě schváleného a zavedeného systému jakosti a je kontrolováno nahodile, minimálně 1x ročně.

Má-li výrobce zaveden certifikovaný systém podle norem pro zabezpečování jakosti ČSN EN ISO 9001, 9002, 9003, nutnost kontroly odpadá.

Zkušební metody:

5.2.1 Biologická rozložitelnost se stanoví:

- pro látky nemísitelné s vodou testem Co-ordinating European Council: CEC L-33-A-93: 1995 Biodegradability of Two-Stroke Cycle Outboard Engine Oils in Water,
- pro látky mísitelné s vodou dle ČSN EN 29888 Jakost vod. Hodnocení aerobní biologické rozložitelnosti organických látek ve vodním prostředí. Statická zkouška (Zahn-Wellensova metoda) (ISO 9888: 1991) (75 7772), resp. OECD Guidelines for Testing of Chemicals: Test 302 B, inherent biodegradability: Zahn-Wellens/EMPA Test, 1992.

5.2.2 Ekotoxicita se stanoví metodami:

ČSN EN 28692 Jakost vod. Zkouška inhibice růstu sladkovodních řas *Scenedesmus subspicatus* a *Selenastrum capricornutum* (ISO 8692: 1989) (75 7740)

ČSN EN ISO 6341 Jakost vod. Zkouška inhibice pohyblivosti Daphnia magna Straus (Cladocera, Crustacea) - Zkouška akutní toxicity (75 7751).

ISO 7346/1: 1984 Determination of the acute lethal toxicity of substances to a freshwater fish - Part 1: Static method,

resp. Metodami OECD Guidelines for Testing of Chemicals:

Test 201, Algae, Growth Inhibition Test, 1984

Test 202 Daphnia sp. Acute Immobilisation Test and Reproduction Test, 1984

Test 203, Fish, Acute Toxicity Test, 1992.

6. Organizace zabezpečení

Organizační záležitosti k podání přihlášky k výběrovému řízení pro propůjčení ochranné známky ” Ekologicky šetrný výrobek” zajišťuje Agentura pro ekologicky šetrné výrobky, Český ekologický ústav, Vršovická 65, 100 10 Praha 10 - Vršovice.

7. Platnost

Tato směrnice má dobu platnosti 2 roky a nabývá účinnosti dnem vydání.

Ing. Jiří Skalický, v.r.
místopředseda vlády ČR
a ministr životního prostředí
V Praze dne 5.12.1997

METODICKÉ POKYNY A NÁVODY

1.

Metodický pokyn odboru ochrany lesa MŽP č.j. OOL/75/98 ze dne 3.2.1998

k Příloze č. 10 zákona č. 348/1997 Sb.,

Závazná pravidla poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích v roce 1998 a způsobu kontroly jejich využití (dále jen Pravidla) podle § 46 odst. 5 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)

1. MŽP na základě žádosti poskytuje podle Pravidel příspěvek pouze v případě, jde-li o pozemky v národních parcích a jejich ochranných pásmech.

2. Žádost o poskytnutí příspěvku podle Pravidel podává žadatel na předepsaném formuláři územnímu odboru MŽP (dále jen ÚO), v jehož územním obvodu se nachází národní park s předmětným pozemkem (NP Šumava - ÚO pro českobudějovickou oblast, Lidická 4, 370 81 České Budějovice, KRNAP - ÚO pro královehradeckou oblast, Sušilova 1337, 500 02 Hradec Králové, NP Podyjí - ÚO pro brněnskou oblast, Žerotínovo nám. 3/5, 602 00 Brno).

3. ÚO ověřuje úplnost a správnost vyplnění žádosti, její oprávněnost a v případě splnění předmětu příspěvku i v terénu správnost vykazovaných údajů včetně kvality uvedené práce. Kompletní písemné podklady s jednoznačným vyjádřením ÚO k žádosti se postoupí nejpozději do jednoho měsíce po doručení žádosti na odbor ochrany lesa MŽP (dále jen OOL).

3.1. V případě nutnosti vrácení žádosti žadateli k odstranění nedostatků se postupují podklady na OOL nejpozději do jednoho měsíce po doručení žádosti s odstraněnými nedostatky.

3.2. Neodstraní-li žadatel nedostatky ve stanoveném termínu, zasílají se bezprostředně původní podklady na OOL, který žádost zamítne.

4. Žádosti o poskytnutí příspěvků vyřizuje OOL formou písemného rozhodnutí a to v pořadí, v jakém byly doručeny na ÚO až do vyčerpání k tomuto účelu vyčleněných prostředků.

4.1. U žádostí, které se vrací žadateli k odstranění nedostatků se akceptuje termín doručení správné opravené verze.

4.2. Přednostně jsou vyřizovány žádosti z roku 1997, které nebyly řešeny pro nevyčlenění příslušných prostředků pro MŽP a žádosti nestátních vlastníků lesů. Nejvyšší prioritu však mají mimořádné živelné události.

4.3. Rozhodnutí OOL obdrží žadatel a příslušný ÚO, kopii v případě přiznání příspěvku příslušný finanční úřad.

5. Kontrolní činnost zajišťují v souladu s Pravidly zaměstnanci ÚO, případně další pověření zaměstnanci.

5.1. Proti zápisu z kontroly může kontrolovaná osoba podat do pěti dnů ode dne seznámení se se zápisem písemně námitky (nestanoví-li kontrolní zaměstnanec lhůtu delší). O námitkách rozhoduje kontrolní zaměstnanec.

5.2. Nebylo-li námitkám vyhověno, může se kontrolovaná osoba do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí o námitkách prostřednictvím ÚO (ten zajistí a poskytne příslušnou dokumentaci) odvolat k řediteli odboru ochrany lesa MŽP. Jeho rozhodnutí o námitkách je konečné.

5.3. V případě zjištění porušení pravidel ze strany příjemce finančního příspěvku nahlásí ÚO rozsah porušení pravidel a z toho vyplývající objem neoprávněně čerpaných finančních prostředků příslušnému finančnímu úřadu a OOL.

5.4. Vratky neoprávněně čerpaných finančních prostředků z minulých let včetně penále se odvádějí přímo do státního rozpočtu. Vratky neoprávněně čerpaných finančních prostředků v běžném roce se odvádějí na účet MŽP, ze kterého byly poskytnuty.

6. Žádosti o poskytnutí příspěvku na práce provedené v období od 1.10. do 31.12.1998 podané v zákonné lhůtě tří měsíců po splnění předmětu příspěvku budou v případě vyčerpání limitu finančních prostředků řešeny v roce 1999 podle pravidel platných pro rok 1998.

7. Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dnem 9.2.1998.

Ing. Vlastibor Ryšánek, v.r.
ředitel odboru ochrany lesa

2.

Metodický pokyn

odboru geologické správy Ministerstva životního prostředí k obsahu žádosti o udělení předchozího souhlasu k podání návrhu na stanovení dobývacího prostoru podle § 24 zák. č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V návaznosti na ustanovení části první § 1, odst. 7 zák. č. 272/1996 Sb., kterým se provádějí některá opatření v soustavě ústředních orgánů státní správy České republiky a kterým se mění a doplňuje zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších předpisů, byla s účinností od 1.11.1996 uzavřena "Dohoda o vymezení práv a povinností ústředních orgánů státní správy, založených zákonem č. 44/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů (horní zákon), mezi Ministerstvem životního prostředí (dále MŽP) a Ministerstvem průmyslu a obchodu (dále MPO)".

O působnosti k ustanovení § 24, odst. 2, 3, 4 bylo dohodnuto, že rozhodnutí o předchozím souhlasu k podání návrhu na stanovení dobývacího prostoru vydá Ministerstvo životního prostředí po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Institut předchozího souhlasu představuje aktivní legitimaci jediného báňského podnikatele k podání návrhu na stanovení dobývacího prostoru. Jeho udělení může být vázáno na stanovení podmínek.

V zákoně není obsah žádosti blíže specifikován. Z ustanovení § 24, odst. 4 vyplývá, že ministerstvo rozhoduje na základě způsobu využití ložiska a způsobu ochrany zákonem chráněných obecných zájmů. Z ustanovení § 32 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) je správní orgán povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a je oprávněn požadovat podklady, které mají význam pro řízení a rozhodnutí. Proto je stanoven následující obsah žádosti o předchozí souhlas k podání návrhu na stanovení dobývacího prostoru.

Obsah žádosti

1. Údaje o organizaci

1.1. Kompletní údaje v rozsahu uvedeném v § 28 zákona č. 513/1991 Sb., (obchodní zákoník) v platném znění.

1.2. Prokázání, že žadatel je organizací ve smyslu § 5a zákona č. 44/1988 Sb.

2. Údaje o ložisku

2.1. Název a číslo ložiska

2.2. Obec

2.3 Okres, kód

2.4. Odkaz na poslední platný výpočet zásob a prokázání, že tento výpočet obsahově odpovídá dnešním požadavkům na výpočet zásob - vyhláška ČGÚ 121/1989 Sb.

Množství zásob nerostné suroviny na ložisku v členění podle § 14, odst. 2) horního zákona, jejich kvalitativní parametry, úložní poměry, předpokládaná výtěžnost, výrubnost, celkový a placený obsah užitkové složky.

2.6. U výpočtu zásob staršího 5-ti let uvedení podmínek využitelnosti, prokázání jejich souladu s § 13 horního zákona a zdůvodnění jejich dnešní platnosti.

3. Návrh dobývacího prostoru

mapa vhodného měřítká (A4, A3) s obrysem navrhovaného dobývacího prostoru a seznam souřadnic vrcholových bodů. Pokud není dobývací prostor navržen na celé ložisko je potřebné doplnit dále:

3.1. zásoby v navrženém DP, jejich kvantita a kvalita, podíl z celkového ložiska,

3.2. důvod pro vymezení DP pouze na části ložiska,

průkaz, že není žádáno pouze o nejkvalitnější část ložiska a že zbylou část ložiska bude možné dobývat

4. Údaje o úhradě geologickoprůzkumných prací

V časovém sledu rozepsat všechny etapy geologickoprůzkumných prací s čísly úkolů. V jejich rámci uvést, kdo zabezpečil úhradu jednotlivých geologickoprůzkumných úkolů, celkové náklady na průzkum, podíl státního rozpočtu a výši dosud uhrazené návratnosti do státního rozpočtu, návrh návratnosti do státního rozpočtu včetně jejího zdůvodnění. Pokud byly náklady hrazeny z oborového fondu geologických prací státní těžební organizace, prokázat zda, popř. jakým aktem a v jakém rozsahu přešla hodnota tohoto průzkumu do majetku žadatele.

5. Údaje nezbytné k doložení přednostního nároku, pokud je uplatňován

Dle ust. § 24, odst. 3 horního zákona.

6. Základní informace o záměru dobývat výhradní ložisko

Popis záměru a postupu jeho realizace včetně časových údajů.

7. Trh a předpokládaný objem výroby

7.1. Roční předpokládaný objem těžby.

7.2. Předpokládaná doba exploatace ložiska.

7.3. Skladba produktů, stupeň finalizace vlastním zpracováním suroviny.

7.4. Prognóza prodeje a marketing výrobků - hlavní směry.

7.5. Předpokládané dosažené ceny, odhad ročních příjmů z prodeje.

7.6. Předpokládaný podíl produkce určený pro export a stupeň finalizace suroviny v tomto podílu.

8. Technické řešení a vztah k životnímu prostředí

8.1. Uvažovaný způsob těžby a úpravy suroviny.

8.2. Předpokládaná doby výstavby těžebního a úpravenského zařízení.

8.3. Specifikace dopadů na životní prostředí v průběhu a po ukončení těžby a návrh ochranných opatření.

9. Pozemek a střety zájmů

9.1. Předpokládaný způsob vypořádání vztahu mezi těžařem a vlastníkem pozemku.

9.2. Soulad předkládaného záměru s územním plánem.

9.3. Vymezení zákonem chráněných obecných zájmů, které mohou představovat střet s využitím ložiska a návrh řešení ochrany těchto zájmů.

10. Ekonomická rozvaha

10.1. Odhad veškerých investičních nákladů.

10.2. Rozpis a vyčíslení úplných vlastních nákladů. Odhad nákladů na investice, skrývku, těžbu, úpravu, likvidaci, sanaci, rekultivaci.

10.3. Náklady na geologický průzkum ložiska.

10.4. Zdroj financování investic, likvidace, sanace a rekultivace.

10.5. Návratnost investice.

10.6. Vypořádání prostředků za geologické práce uhrazené ze státního rozpočtu.

10.7. Náklady na jednotku těžby a produkce.

10.8. Rentabilita.

10.9. Model tvorby zdrojů podle let (tok hotovosti).

10.10. Další případné ukazatele efektivity.

11. Stav ložiska po předpokládaném ukončení těžby

11.1. Úplnost vydobytí současně známých zásob ložiska.

11.2. Uvažovaný způsob a rozsah likvidace, sanace a rekultivace.

11.3. Předpokládaný cílový stav po provedení sanací, resp. rekultivací.

Upozornění

1. Řízení k vydání rozhodnutí o udělení předchozího souhlasu podléhá ve smyslu zákona ČNR č. 368/1992 Sb., ve znění zákona č. 273/1994 Sb., správnímu poplatku ve výši 1 000,- Kč formou kolkové známky. Tato známka musí být přiložena k žádosti.

2. Žádost se předkládá ve dvojitým vyhotovení.

RNDr. Petr Šponar, v.r.
zástupce ředitele
odboru geologické správy

3.

Metodický pokyn Ministerstva životního prostředí k provedení záchranného programu rysa ostrovida

I. Evidence stavu a škod způsobených rysem

1. Stavby rysa zjišťují uživatelé honiteb v honitbách ve smyslu § 24 zákona č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, při pravidelném sčítání zvěře k 31.3. a uvádí je ve statistickém výkazu o myslivosti - Roční výkaz o honitbě, stavu a lovu zvěře za rok ... (Mysl/MZe/1-01, Mysl/MŽP/2-01).
2. Kontrolní sčítání zajišťují orgány ochrany přírody okresních úřadů, správ národních parků a správ chráněných krajinných oblastí.
3. Škody způsobené rysem na hospodářském zvířectvu a zvěři evidují a namátkově prověřují orgány ochrany přírody podle odst. 2. Sumarizované přehledy zasílají vždy k 1.1. a k 1.7. Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR - odbor péče o druhy, Kališnická 4, 130 00 Praha 3.

II. Postup při řešení výjimky ze základních podmínek ochrany rysa ostrovida

(§ 56 zákona č. 114/1992 Sb.)

1. Případný odlov rysa z důvodu jeho redukce bude povolován výhradně v době lovu stanovené vyhl. MZe č. 134/1996 Sb., kterou se provádí zákon o myslivosti, tedy v období od 1. ledna do konce února. Pro podávání žádostí o výjimku z ochranných podmínek rysa se proto stanoví pořádkový termín do 31.10. předchozího roku tak, aby oprávněnost výjimky mohla být posouzena komplexně za určitou oblast i celé území.
2. Žádost k odboru ochrany přírody MŽP podává obvykle uživatel honitby nebo chovatel zvířat; žádost obsahuje:
  - a) Stanovisko uživatele honitby, ve kterém bude zejména
    - stručný slovní popis situace s rysem v honitbě (počet, výskyt, ověřená evidovaná atd.),
    - normované stavy spárkaté zvěře a zajíce v honitbě,
    - skutečný odlov jednotlivých druhů spárkaté zvěře a zajíce po jednotlivých letech za posledních 5 let v honitbě.
  - b) Návrh způsobu odlovu, potvrzení o zajištění odebrání odchyceného kusu, příslib organizace zajišťující odchyt.
  - c) Stanovisko obce, v jejímž obvodu se nachází honitba.

d) Stanovisko orgánu státní správy ochrany přírody a orgánu řízení myslivosti k žádosti s celkovým posouzením situace na území okresu (jedno stanovisko za OkÚ).

3. V průběhu měsíce listopadu budou všechny žádosti došlé na MŽP posouzeny Poradním sborem záchranného programu rýsa v ČR, který vydá odborné stanovisko k evidovaným žádostem.

4. Bezprostředně na to vydá odbor ochrany přírody MŽP rozhodnutí podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., ve kterém stanoví i podmínky, za nichž se výjimka povoluje.

5. Veškeré údaje o povolených výjimkách, úspěšnosti lovu a o ulovených jedincích budou shromážděny na Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR, Kališnická 4, Praha 3.

III. Nabytí platnosti

Tento metodický pokyn nabývá platnosti zveřejněním ve Věstníku MŽP.

RNDr. Ing. Vlastibor Ryšánek, v.r.
ředitel odboru ochrany přírody
ředitel odboru ochrany lesa

Záchranný program silně ohroženého druhu živočicha rysa ostrovida v České republice

I. Úvod

V souladu s ustanovením § 48 zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, vyhlásilo MŽP vyhláškou č. 395/1992 Sb. rysa ostrovida za druh živočicha zvláště chráněného a zařadilo ho dle stupně ohrožení do kategorie silně ohrožených druhů. Podle § 52 téhož zákona zajišťují orgány ochrany přírody k ochraně zvláště chráněných živočichů záchranné programy, spočívající ve vypracování návrhu a uskutečňování zvláštních režimů řízeného vývoje, s cílem vytvořit podmínky umožňující takové posílení populací těchto druhů, které by vedlo ke snížení stupně jejich ohrožení.

Potřeba stanovení zásad dlouhodobějšího managementu rysa u nás je diskutována odbornou zoologickou, mysliveckou a ochranářskou veřejností již řadu let. Naléhavost naplnění tohoto úkolu graduje zvláště od poloviny 90. let v souvislosti s nárůstem početnosti rysa, rozšiřujícím se areálem jeho výskytu i do hustěji osídlených oblastí, s nárůstem "konfliktů" s hospodářským zvířectvem a zvěří. Paušální odmítání věc aktivněji řešit vede zřejmě k nárůstu nelegálního lovu, který by mohl být příčinou opětovného ohrožení celé populace.

Vzhledem k těmto skutečnostem, jejichž řešení přesahuje rámec působnosti okresních úřadů, správ národních parků a chráněných krajinných oblastí a na základě řady odborných prací, zejména studie Ústavu ekologie krajiny Akademie věd ČR "Záchranný program a rajonizace chovu rysa ostrovida v ČR" objednaného MŽP, zpracoval odbor ochrany lesa ve spolupráci s odborem ochrany přírody tento materiál.

Cílem záchranného programu je na základě současného stupně poznání a současných možností vytvořit v rámci platných právních předpisů reálné předpoklady k zajištění optimální trvale stabilizované populace rysa ostrovida u nás a vyloučit možnost jejího případného záměrného ohrožení.

Program je koncipován na dobu tří let (1998 - 2000). Všechny aktivity v tomto období budou řešeny v úzké součinnosti s Poradním sborem pro záchranu rysa ostrovida v ČR, který bude zřízen jako poradní a iniciativní orgán při odborech ochrany přírody a ochrany lesa MŽP ze zástupců vybraných oblastí, vědy, výzkumu a státní správy. V roce 2001 provede MŽP podrobnou analýzu celé problematiky (zejména zkušeností se zónací a managementem) s návrhem dalšího postupu.

II. Rozšíření rysa ostrovida

Rys patří k původním druhům naší savčí fauny. V historických dobách se vyskytoval na celém našem území. Vlivem osídlení, postupným odlesňováním krajiny, změnou skladby lesů a přímým pronásledováním člověkem byl však v 19. století vyhuben. Téměř jedno století potom nebyl v Čechách vůbec, na Moravě se objevovali převážně pouze zatoulaní migrující jedinci z horských oblastí západních Karpat.

Zásadní změnu přinesla realizace "Projektu Lynx", v jehož rámci bylo v letech 1982 - 1989 na území Chráněné krajinné oblasti Šumava postupně vypuštěno 17 karpatských rysů, kteří se, zřejmě s rysy vysazenými počátkem 70. let na bavorské straně Šumavy, stali základem kvalitní prosperující populace. Ta se během krátké doby zcela stabilizovala a začátkem 90. let začalo její šíření i mimo šumavskou oblast. V letech 1990 - 1995 byl rys již zaznamenán na 22 % území republiky (4 oblasti

s trvalým výskytem: Šumava a šumavské podhůří, Labské pískovce, Hrubý a Nízký Jeseník, Moravsko-slezské Beskydy) a populace činila 100 - 150 teritoriálních jedinců. V roce 1997 se území výskytu opět rozšířilo na cca 27 % území republiky směrem do kulturní zemědělské krajiny (např. táborsko, plzeňsko). Stoupající počet pozorování migrujících jedinců v oblastech často značně vzdálených od stálých populací jednoznačně dokladují početní i prostorovou expanzi rysa u nás.

III. Legislativní aspekty

Právní předpis o ochraně přírody - zákon č. 40/1956 Sb., ani jeho prováděcí vyhláška č. 80/1965 Sb., o ochraně volně žijících živočichů, nezohlednily již deletrující existenci rysa na Moravě a nezahrnuly ho vůbec do seznamu chráněných druhů živočichů. Tento hrubý nedostatek odstranila teprve nová legislativa 90. let (viz I. Úvod).

První poválečný zákon o myslivosti č. 225/1947 Sb. řadil rysa do zvěře škodné srstnaté, ale celoročně ho hájil. Nelze však vyloučit, že v tomto období byl výjimečně loven na základě ministerské výjimky. Následný zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti a jeho prováděcí vyhláška již umožňovaly lov rysa v severomoravském kraji v období od 15. prosince do konce února, a to i do želez. Vyhláškou MZVž č. 10/1975 Sb. byl v myslivecké legislativě celoročně zahájen. Současná vyhláška MZe č. 134/1996 Sb., kterou se provádí zákon o myslivosti, stanovila sice dobu možného lovu od 1. ledna do konce února, vlastní odlov však může být uskutečněn pouze na základě výjimky MŽP udělené podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převyšuje nad zájmem ochrany přírody.

IV. Biologické a etologické aspekty

Rys v rámci svého evropského areálu rozšíření osídluje hlavně biotopy středních a vyšších horských poloh, kde upřednostňuje jedlobukové a bukové porosty s bohatým podrostem a častými skalními útvary. Vzhledem ke své ekologické valenci se nevyhýbá ani extenzívně využívané zemědělské krajině s rozsáhlejšími lesními celky. Limitující je potom především dostupnost vhodné potravy.

Každý samostatný jedinec obývá vlastní teritorium, které se však může částečně překrývat se sousedním. Samec žije mimo dobu páření (probíhá leden - duben) samotářsky, jeho teritorium je 2x - 4x větší než u samice (velmi variabilní podle realizované niky - na Šumavě 30 - 100 km²). Samice vodí 2 - 4 mláďata, se kterými žije až do doby dalšího páření, kdy jsou samcem odehnána. Úmrtnost jedinců je především v době dospívání vysoká (až 65 %), z toho asi polovina je přirozeného původu. Vysoké ztráty jsou však i ve vyšším věku (zejména pytláctví). Vzteklnina má u rysa tzv. tichý průběh, bez agresivního chování. Průměrný věk nepřekračuje 10 let.

Rys loví při používání stálých loveckých chodníků dlouhých i více než 20 km především za soumraku a v noci. K orientaci využívá hlavně zrak a sluch, i když jeho čich je relativně dokonalý. Průměrná denní spotřeba potravy se pohybuje mezi 1 - 2 kg. Hlavním zdrojem je zvěř srnčí (podíl okolo 80 %), mufloní (prakticky v teritoriu likviduje) a kamzičí. Jeden rys uloví ročně cca 60 kusů zvěře velikosti srnce nebo kamzíka; v oblasti stabilizované populace uloví tento druh 6 - 9 % populace srnčí a 2 - 3 % kamzičí zvěře. Lov jelení zvěře je omezen na kusy poraněné, zesláblé kolouchy a laně a jejich podíl u nás není významný. Významnou položkou jsou domácí ovce (ve Švýcarsku vzestup z jednotlivých případů podle míry dostupnosti na 50 - 100 i více kusů ročně). Kořisti rysa jsou však i drobní savci, lišky, jezevci, mladá prasata divoká, drobné ptactvo, domácí drůbež a králíci, toulavé kočky a psi. Zvláště chráněné druhy tetřevovitých jsou u nás zřejmě zcela mimořádnou a náhodnou kořistí.

V ČR nebyl doposud zcela průkazně potvrzen přímý selekční výběr kořisti. Selekční a regulační funkce rysa je spíše nepřímá a spočívá hlavně ve snižování neúměrně vysoké, uměle udržované populační hustoty spárkaté zvěře a v příznivém ovlivňování poměru pohlaví a věkové struktury, což nepochybně přispívá k pozvolnému genetickému zkvalitňování populací.

Hlavní argument odpůrců rysa z řad myslivců spočívá v tvrzení, že zlikviduje naši menší spárkatou zvěř. I v přírodě střední Evropy, která je vystavena silným antropogenním tlakům, však platí pravidlo, že predátor zdroje potravy nelikviduje, ale pouze redukuje na stupeň zajišťující jejich další existenci. Při možnosti výběru z více druhů spárkaté zvěře je skutečně schopen zlikvidovat zvěř mufloní a výrazně zdecimovat v nepůvodních podmínkách zvěř kamzičí. Zvěř srnčí redukuje pouze na určitý přírodě blízký stav. Tento stav je samozřejmě nižší než jarní normované kmenové stavy, s kterými se podle myslivecké metodiky hospodaří. Snižuje se možnost loveckého využití i produkce zvěřiny, ohrožení existence srnčí zvěře ale zatím u nás nikdo neprokázal. K pesimistickým názorům myslivců přispívá i skutečnost, že se doposud hospodařilo velmi často se stavy 3 - 5x převyšujícími stavy optimální a nyní, když se skutečné stavy blíží stavům normovaným či je mírně překračují, zdá se situace kritická. Přitom ale je známo, že snížením stavu srnčí zvěře o 15 % klesá její sledovanost o 50 %!

V. Předpokládaný areál rozšíření, jeho zonace a management populace

Na základě dostupných podkladů lze předpokládat, že příznivý populační i územní vzestup rysa u nás bude i přes možnost zpomalení tempa či jiných krátkodobějších výkyvů pokračovat. Po dobu tří let se proto u nás neuvažuje s další reintrodukcí rysa. Úměrně s jeho šířením do oblastí více osídlených a kultivovaných budou však zřejmě narůstat i konfliktní situace. V zájmu minimalizace těchto konfliktů a zabezpečení dosavadního žádoucího trendu v přiměřeném tempu je území státu rozděleno do tří zón s odlišnými přístupy k rysí populaci (management).

Účelnost začlenění pravidel regulačního mechanismu do managementu potvrzují mezinárodní zkušenosti a stav populací rysa v jednotlivých státech Evropy. V těch státech, kde jsou nebo byla využívána regulační pravidla (Slovinsko, Slovensko, Polsko, Rumunsko, skandinávské a pobaltské státy) nečiní ochrana rysa prakticky žádné problémy a jeho populace v těchto státech nejsou ohroženy. Naopak v zemích, kde se k ochraně rysa přistupuje pouze pasívním způsobem formou absolutních zákazů, jsou populace pytláctvím buď výrazně omezovány (Německo, Rakousko, Itálie, Francie) nebo nedochází k jejich dalšímu rozvoji (Švýcarsko).

Hlavními kritérii při členění území byla jeho nadmořská výška, lesnatost (výskyt rysa zejména v oblastech nad 400 m n.m. s lesnatostí min. 25 %), orografie a stupeň urbanizace, historický a současný výskyt rysa, potravní nabídka, zahraniční zkušenosti a lokalizace našich velkoplošných chráněných území. Vzhledem k biologickým a etologickým zvláštnostem rysa nebudou sice nikdy hranice zón zcela fixní, ale přesto svému účelu poslouží. Z vyhodnocení dostupných kritérií vyplývá, že by se rys mohl vyskytovat zhruba až na 2/3 území státu.

A zóna - nejpřísnější ochrany

Jedná se o území tří národních parků a jejich ochranných pásem (cca 2.250 km²), 9 lesnatých chráněných krajinných oblastí (cca 4.800 km²) a přilehlých, pro přežití populace nejvýznamnějších území (ochranná rysí pásma). Celková výměra těchto území dosahuje cca 10.650 km² (téměř 13,5 % území státu).

Zóna se skládá ze sedmi oblastí, které se dělí do dvou podzón A a Ao.

Zóna A - území již obývané rysem

Popis hranic:

1. oblast - NP a CHKO Šumava a CHKO Blanský les s ochranným rysím pásmem - cca 2.900 km².

Od státní hranice SRN po severní hranici honiteb Suchý Kámen a Dešenice, v honitbě Strážov po hranici CHKO, po S hranici honiteb Čachrov a Velhartice, V hranici honiteb Hlavňovice a Vlastějov, S hranici honiteb Hartmanice, Opolenec, Chlum a Strašín, S a V hranici honitby Maleč (okr. Klatovy), po S a V hranici honitby Nová Ves - Víška (okr. Strakonice), po V hranici honiteb Javorník, Benešova Hora a Zdíkov, po S a V hranici honitby VLS Klášterec a Pod Boubínem, hranici CHKO v honitbě Skláře, po Z hranici této honitby, dále po S hranici honitby Včelná, Z hranici honitby Šumavské Hoštice a po hranici CHKO v této honitbě, po V hranici honitby Včelná, S hranici Záblatí, Volary PF, Zbytiny, Lučenice, Chroboly a Smědeč (okr. Prachatice), po Z hranici honiteb Kuklov a Jaronín (okr. Český Krumlov), po S a V hranici honiteb Záboří a Skalka, po SV hranici honitby Slavče (okr. České Budějovice), po V hranici honiteb Křemže a Holubov, V a J hranici honitby Zlatá Koruna, J hranici honitby Nový Dvůr, JV hranici honitby Křenov - Lazec, V a J hranici honitby ZD Křenov, JV a JZ hranici honitby Skláře a VLS Knížecí Stolec, po V hranici honitby Horní Planá po pravém břehu Lipna až po hráz vyrovnávací nádrže Lipno II do Vyššího Brodu, V hranici honiteb Jordán a Valdava na státní hranici s Rakouskem (okr. Český Krumlov).

2. oblast - Navrhovaná CHKO Novohradské hory a CHKO Třeboňsko s ochranným rysím pásmem - cca 1.600 km².

Od státní hranice s Rakouskem po Z hranici Příbrání, Z a S hranici honiteb Dopler a Klepná a SZ hranici honitby Velký Jindřichov (okr. Český Krumlov), po S hranici honiteb Kraví hora, Z a S hranici honitby Horní Stropnice, S hranici honitby Nové Hrady, Z a S hranici honitby Kapinos, Z hranici honitby Jiříkovo Údolí, po hranici CHKO Třeboňsko, tj. po silnici Šalmanovice, Hrachoviště, Domanín, Spolí, terénem přes Dunajovice, Smržov, Lhotu, Bošilec (okr. České Budějovice), po železniční trati do Veselí n.L., po silnici přes Drahov (okr. Tábor), Kardašovu Řečici, Ratboř, Hatín, do Stráže n.N., dále po silnici přes obce Lásenice, Bílá, Řasy, Horní Pěna, Hospřítz, Kunžak, Valtínov, Český Rudolec, Slavonice na státní hranici s Rakouskem (okr. Jindřichův Hradec).

3. oblast - CHKO Labské pískovce a CHKO Lužické hory - cca 650 km².

Od státní stanice se SRN po silnici přes Petrovice, Tisou do Libouchce, dále po hranici CHKO Labské pískovce a Lužické hory, tj. po silnici Jílové, Děčín, Huntířov, Č.Kamenici, Kamenný Mšenov, Nový Bor, Svor, Cvikov, Rynoltice, Jitřavu, Dolní Suchou dále přes Dolní Sedlo terénem okolo Sedleckého Špičáku na státní hranici se SRN, po ní do Dolního Podluží, dále po silnici přes Jiřetín pod Jedlovou, Krásnou Lípu, Mikulášovice na státní hranice se SRN (okr. Ústí nad Labem, Děčín, Česká Lípa, Liberec).

4. oblast - CHKO Jeseníky, Rychlebské hory a masív Králického Sněžníku s rysím ochranným pásmem - cca 2200 km².

Od Jeleního vrchu na státní hranici s Polskou republikou po J hranici honiteb Klepáč a Králický Sněžník (okr. Ústí nad Orlicí), po Z a J hranici honitby Malá Morava, Z hranici honitby Hanušovice, Z a J hranici honitby Vaškova hora, Z hranici honitby Šumperk, J hranici honitby Petrov n. Desnou, JZ hranici honiteb Lesy města Šumperka a LS Třemešek, J a V hranici honitby

Singuláry, J hranici honitby Čerták (okr. Šumperk), J hranici honiteb Rýmařov, Malá Morávka, Jankov, Stará Ves, VLS Obora, Ptačí hora, Čaková, Radimský kopec a Dubový vrch, V hranici honiteb PF a LČR Hošťálkovy, po silnici Město Albrechtice - Jindřichov v honitbě PF Město Albrechtice, po V hranici honiteb Hynčice, Panský vrch, LČR a PF Janov po státní hranici (okr. Bruntál), od státní hranice s Polskou republikou, k Z hranici honitby Mikulovice, po S hranici honiteb Javorná, Písečná, Česká Ves, Červená Voda, Vápenná, Černá Voda, Žulová - Skorošice - Vlčice a Uhelná po V hranici honitby Javorník na státní hranici (okr. Jeseník).

5. oblast - CHKO Beskydy a CHKO Bílé Karpaty s rysím ochranným pásmem - cca 2300 km²

Od Ostrého vrchu na hranici s Polskou republikou po Z hranici honiteb Nýdek a Hluchová, S hranici honitby Bystřice - Loučka, po hranici CHKO Beskydy, přes Karpetnín, Podgruň, po V a S hranici honitby Lubno, S hranici honitby Frýdlant n. O. - Pstruží, S a Z hranice honitby Ondřejník, S hranici honitby Kunčice pod Ondřejníkem (okr. Frýdek-Místek), po V hranici honitby Trojanovice, S hranici honiteb Stolová, Radhošť a Javorník, S a JZ hranici honitby Mořkov - Les (okr. Nová Jičín), po Z a J hranici honitby Kamenárka, Z hranici honiteb Rožnov - sever, Vigantice - Rysová a Valašská Bystřice, S hranici honiteb Malá Bystřice a Bystřička, V hranici honitby Mikulůvka - Oznice, V a S hranici honitby Uhliska, S a Z hranici honitby Branky - Křižanová, S hranici honitby Lázy - Loučka, k vrchu Čertův kámen (okr. Vsetín), po SZ hranici honiteb Javorník, Ing. Jokl - Tokáriková, Bystřičky, Obřany a LS Křídlo (okr. Kroměříž), po J hranici honiteb Přílepy, Lukoveček, Fryšták, Lukov - Vlčková, Kašava - Držková, po Z hranici honiteb Trnava, Obora - Títěž, Neubus - Dešná, Vizovice, Loučka, Lipová - Haluzice, S hranici honitby Nevšová, po S a Z hranici honitby Petrůvka - Sudinka a Kladná - Žilín (okr. Zlín), dále po hranici CHKO Bílé Karpaty, tj. po silnici z Luhačovic přes Přeckovice, Rudice, do Nezdenic, terénem do Bystřice p. L., po toku Nivničky, po silnici přes Suchou Loz a Čupák, terénem dále po silnici přes Slavkov a Borčici u B. (okr. Uherské Hradiště), terénem do Velké n. V., po silnici přes Javorník, Hrubou Vrbku, Hroznovou Lhotu do Tvarožné Lhoty, okolo hory Travičná, terénem do Radějova a na Starou horu na státní hranici se Slovenskou republikou (okr. Hodonín).

Zóna Ao - území s příznivými podmínkami pro perspektivní osídlení rysem

1. oblast - KRNAP s ochranným pásmem a CHKO Jizerské hory - cca 900 km².

Po silnici od státní hranice s Polskou republikou po hranici ochranného pásma KRNAP a hranici CHKO Jizerské hory přes Nové Město, Raspenavu, Frýdlant, Mníšek, okolo Liberce a Jablonce n. N., po silnici přes Lučany, Tanvald, Zlatou Olešnici, Sklenařice, Jablonec n. J., Hrabačov, Vrchlabí, Rudník, Mladé Buky, Žaclěř, kolem Bobrovské stráně na státní hranici s Polskou republikou (okr. Liberec, Jablonec n. N., Semily, Trutnov).

2. oblast - NP Podyjí s ochranným rysím pásmem - cca 100 km².

Od státní hranice s Rakouskem u Hnánic po hranici ochranného pásma NP do Znojma, po silnici přes obec Hnánice, Havraníky k železničnímu přejezdu dále po železniční trati do Znojma, dále po silnici na Prahu, vlevo přes Citonice a kolem Milíčovic a Vracovic přes Lesnou na Šumnou, na křižovatce na západ do Švýcarské zátoky, kolem vodní nádrže do Vranova n. D., dále přes Lančov do Podmyče a směrem ke státní hranici s Rakouskem.

V zóně bude možno povolit pouze zcela výjimečný jednotlivý odchyt pro speciální účely ochrany přírody (např. výzkum) za podmínky zajištění bezpečného návratu odchyceného jedince zpět do přírody. Do území budou přednostně směřovány výzkumné a vědecké aktivity související s rysem.

Pro jednotlivé oblasti se předpokládá postupné podrobnější rozpracování Programu do konkrétních podmínek.

B zóna - přísné ochrany

Jedná se o území mezi zónou nejpřísnější ochrany a zónou s nepředpokládaným výskytem rysa. Do tohoto území migrují především mladé kusy vytlačené samci v čase páření (25 - 90 km od centra teritoria matky). V těchto nově rysem osídlovaných oblastech dochází nejčastěji k nárůstu problémů. Mladí jedinci zpočátku při nedostatku zkušeností častěji napadají lehčeji dostupnou kořist jako jsou hospodářská zvířata, při lovecké vášni zabijí někdy i pouze "pro zábavu". Ztráty na zatím důvěřivé spárkaté zvěři mohou být příliš vysoké a u některých autochtonních druhů i neúměrné.

I zde platí zásada vytvářet a zajišťovat podmínky pro udržení stabilizované, ale *regionálně diferencované populace* (např. potřeba preference tradičního chovu mufloní zvěře vynikající kvality, chovů ve vybraných oborách a pod.). Ve zvláště chráněných územích této zóny jsou jakékoliv zásahy vyloučeny.

V případě prokazatelných, opakujících se nadměrných negativních dopadů (pro ty nelze všeobecná kritéria stanovit, bude záležet na konkrétním individuálním posouzení) bude možno řešit situaci regulací stavu rysa odlovem při preferenci odchytu. Základní podmínkou povolení odchytu bude zajištění odbytu odchycených jedinců (zahraniční reintrodukční programy, osvěžení chovu v zajetí apod.). Odchyt bude možné provést pouze pověřenou organizací za souhlasu a účasti zástupců uživatele honitby v období od 1. ledna do konce února do speciálních pastí vylučujících poranění zvířete. Náklady hradí odběratel odchyceného jedince. Po odlovu budou zjištěny standardní údaje o zvířeti za účasti odborníka a při odchytu provedeno veterinární ošetření. Výše odlovu by neměla v žádném případě překročit 5 % populace, t.j. nyní cca 3 - 8 jedinců a bude povolována formou výjimky Ministerstva životního prostředí v souladu s ustanovením § 56 zákona č. 114/1992 Sb.

C zóna - bez rysí populace

Jedná se o tři oblasti zaujímající cca 1/3 území státu - přírodní podmínky a stupeň urbanizace vylučují přijatelnou existenci rysa jak pro živočišný druh, tak i pro společnost.

Popis hranic:

1. oblast - Polabí

Od státní hranice s Polskou republikou po silnici přes Olešnici v Orl. H., Deštnou v Orl. H., Skuhrov, Rychnov n. K., Vamberk, Polom, Brandýs n. O., Choceň, Vysoké Mýto, Leštinu, Luže, Chrást, Chrudim, Čáslav, Uhlířské Janovice, Vavřinec, Zásmyky, Kostelec n. Č. L., Mukařov, Velké Popovice, Jílové, Davle, Zbraslav, Radotín, Ořech. Nučice, Úhonice, Červený Újezd, Unhošť, Strašecí, Řevničov, Hořovičky, Blšany, Podbořany, Kadaň, Chomutov, Jirkov, Litvínov, Osek, Dubí, Chlumeck, Libouchec, Povrly, Ústěck, Zahrádky, Bělou p. B., Bakov, Mnichovo Hradiště, Turnov, Tatobity, Lomnici n. P., Chvalkovice, Českou Skalici, Náchod na státní hranici s Polskou republikou.

2. oblast - Pomoraví

Od státní stanice s Rakouskem po silnici přes Hnánice, Havraníky k železničnímu přejezdu, po železniční trati do Znojma, po silnici na Prahu do Pavlic přes Jenišovice, Tavíkovice, Tulešice, Vedrovice, Pavlov, Mor. Bránice, Prštice, Střelice, okolo Brna přes Bosonohy, Žabovřesky, Lesnou, Obřany, Líšeň, dále přes Rousínov, Vyškov, Brodek u Prostějova, Myslejovice, Plumlov, Plení, Konice, Chornice, Linhartice, Mohelnici, Úsov, Uničov, Šternberk, Dolánky, Bystrovany, Lipník n. B., Soběchleby, Dřevohostice, Průsínovce, Holešov, Hulín, Kroměříž, Koryčany, Kyjov, Vřešovice, Boršice u B., Uherské Hradiště, Strážnici, do Petrova a ke státní hranici se Slovenskou republikou směrem na Skalici.

3. oblast - Poodří

Od státní hranice s Polskou republikou po silnici do Třince přes Oldřichovice, Nebory, Hnojník, Dobrou, Frýdek-Místek, Příbor, Nový Jičín, Fulnek, Vítkov, Kružberk, N. Liblice, Hořejší Kunčice, St. Hormínovy hory, Lichnov, V. Heraltice, Brumovice, SV směrem ke státní hranici s Polskou republikou.

V případě zcela výjimečného, snad jen teoretického trvalejšího výskytu rysa bude možno situaci řešit od 1. ledna do konce února povolením odstřelu za předem stanovených podmínek vylučujících zneužití povolení a umožňujících využít všech dostupných údajů o uloveném jedinci k vědeckým účelům.

Podrobné mapové podklady o zonaci jsou založeny na odboru ochrany lesa MŽP, o hranicích zóny A i na referátech životního prostředí dotčených okresních úřadů.

VI. Náhrady škod způsobených rysem

V současné době nejsou u nás vyřešeny náhrady škod způsobených rysem na hospodářských zvířatech, ani nejsou řešeny "negativní" dopady na myslivecky obhospodařovanou zvěř.

V okolních evropských zemích hradí škody na hospodářských zvířatech většinou stát, pojišťovny, případně různé nadace. "Negativní" dopady na mysliveckou činnost však převážně nejsou řešeny ze státních prostředků.

MŽP připravilo návrh zákona "O odpovědnosti státu za některé škody způsobené vybranými zvláště chráněnými živočichy".

Do dvou let lze předpokládat vyjasnění této problematiky.

Kvantifikace škod způsobovaných rysem na hospodářských zvířatech a "negativních" dopadů na myslivecky obhospodařované zvěři je velmi problematická. U zvěře lze využít velmi orientačně především evidenci o nalezené kořisti rysa. Tak např. v období 1993-96 bylo v jižních a západních Čechách zaevidováno 1 221 ověřených rysem stržených kusů. Výrazně nejvyšší podíl tvořila zvěř srnčí (947 ks - 78 %), dále jelení (75 ks - 6 %), mufloní (64 ks - 5 %), černá (50 ks - 4 %), zajíc (13 ks - 1 %), liška (8 ks), dančí (4 ks).

Z domácích zvířat bylo prokazatelně rysem usmrceno 49 ovcí, 6 telat masného skotu, 3 kočky, 2 kozy. Dále bylo zjištěno několik případů zabití drůbeže a domácích králíků.

VII. Osvěta

V posledních letech v souvislosti se vzestupem rysí populace vzrůstá i zájem sdělovacích prostředků o tuto problematiku. Přitom však dochází i ke zkreslování skutečného stavu, což vyvolává u laické veřejnosti často negativní reakce. Podstatně větší pozornost je nutno proto věnovat systematické propagaci a osvětě, která by ozřejmila přirozené právo rysa na existenci v naší přírodě. K tomuto účelu, včetně zabezpečení natočení osvětového filmu bude třeba na MŽP vyčlenit potřebné prostředky (min. 300 tis. Kč během tří let). Nositelem tohoto úkolu budou profesionální ochránci přírody při koordinační úloze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

V rámci osvěty je především nutné:

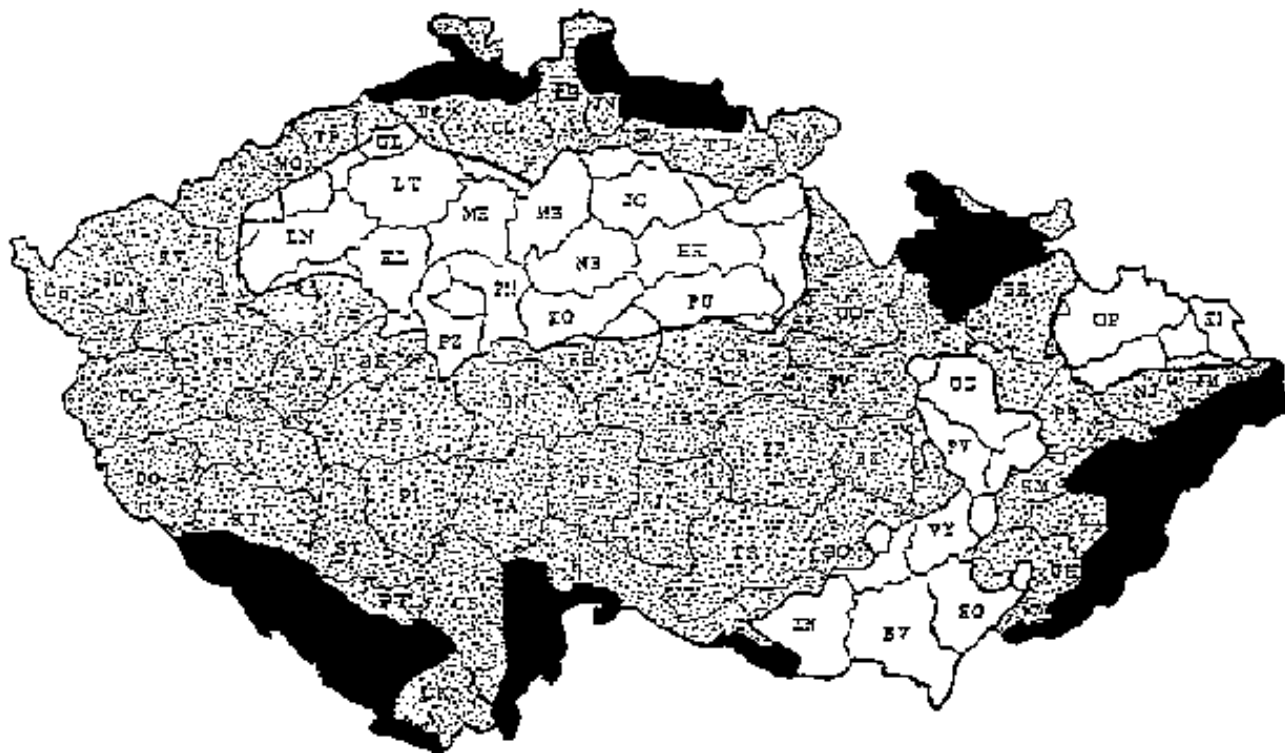
- objektivně průběžně informovat mysliveckou veřejnost o významu rysa v ekosystémech
- organizovat systematickou osvětovou práci zaměřenou na obyvatelstvo v místech, kde rys žije (především na školní mládež, zástupce místní správy, nevládní organizace apod.)
- informovat případné poškozené o možnostech řešení náhrad škod
- proškolit lesní personál, myslivecké strážce, dobrovolné ochránáře a zástupce státní správy k jednoznačnému prokazování škod způsobovaných rysem
- informovat majitele volně chovaného domácího zvířectva, zejména ovcí, koz a skotu o možnostech ochrany před rysem (elektrické ohradníky, cvičení psi, speciální krční límce atd.)

Tyto základní směry budou naplňovány konkrétními akcemi. S programem bude seznámena Rada Českomoravské myslivecké jednoty a prostřednictvím její ekologické sekce členská základna. V časopisech Myslivost a Lesnická práce budou publikovány postupně získané poznatky z realizace Programu. MŽP vydá formou letáku návod pro chovatele domácího zvířectva o ochraně zvířat před rysem a pro pracovníky státní správy a lesní personál metodiku ověřování škod způsobovaných rysem (náklady cca 70 tis. Kč). Prostřednictvím denního tisku, případně speciálních pořadů ČT (Náš venkov, Zemědělský magazín) bude veřejnost informována celkově i v dílčích otázkách, jako např. o náhradách škod. Ekologická informační střediska obdrží k zapůjčování odborný film (náklady na natočení cca 180 tis. Kč). Celá problematika se zaměřením na přístupy MŽP bude dle potřeby námětem setkání s novináři nebo tiskové konference MŽP.

Efektivnost této osvětové práce bude pravidelně posuzována Poradním sborem pro záchranu rysa v ČR.

Příloha

Zonace areálu rozšíření rysa ostrovida v České republice

- A zóna - nejpřísnější ochrany (černě)
- B zóna - přísné ochrany
- C zóna - bez rysí populace (bíle)

1.

SDĚLENÍ

odboru posuzování vlivů na životní prostředí Ministerstva životního prostředí o oprávněných osobách ve smyslu zákona ČNR č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí MŽP uveřejňuje pokračování seznamu oprávněných osob s osvědčením odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na životní prostředí. Jedná se o oprávněné osoby, které získaly odbornou způsobilost v období od 1.11.1997 do 10.3.1998. Zároveň uvádí změny v údajích o oprávněných osobách, které získaly osvědčení přede dnem 1.11.1997. Změny údajů jsou prováděny na základě písemných žádostí oprávněných osob.

Ing. Václav Obluk, v.r.
ředitel odboru
posuzování vlivů na ŽP

Šafařík Václav Ing. Vladislav 92 675 01 Vladislav	Ing. Václav Šafařík Vladislav 92 675 01 Vladislav tel.: 0602/776 919 0618/982 29
Tomek Igor RNDr. Na požáře 178 761 01 Zlín	Úřad města Zlína Náměstí Míru 12 761 41 Zlín

Změny:

----- není dostupná

2.

SDĚLENÍ

odboru ochrany vod o vydání následující technické normy vodního hospodářství

TNV 75 2321 "Rybí přechody"

Tato norma určuje zásady pro navrhování a provoz rybích přechodů přes vodní díla na vodních tocích.

Její obsahem je:

Předmluva

1. Předmět normy
2. Normativní odkazy
3. Termíny a definice
4. Všeobecné požadavky
5. Podklady pro navrhování
6. Návrh rybího přechodu
  - 6.1 Vstup rybího přechodu
  - 6.2 Rybí přechod
  - 6.3 Výstup rybího přechodu
  - 6.4 Zabezpečení rybího přechodu před nepovolenou manipulací
7. Doporučené typy rybích přechodů

8. Využití již vybudovaných objektů k zajištění průchodnosti vodních děl pro ryby
9. Výzkum a úpravy rybích přechodů
10. Provoz rybího přechodu
11. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Ing. Jaroslav Kinkor, v.r.
ředitel odboru ochrany vod

3.

SDĚLENÍ

odboru ochrany přírody Ministerstva životního prostředí o jmenování záchranných center pro účely deponování zadržených exemplářů CITES ve smyslu ustanovení § 3 písm. h, zákona č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Přehled jmenovaných záchranných center:

A. Živočichové

1) 02/09 ZO ČSOP

Ing. Pavel Pešout

S.K.Neumanna 496

258 01 Vlašim

tel.: 0303/451 69, po zahájení plného provozu bude rozšířeno

specializace: exotické ptactvo

zahájení činnosti: březen 1998

2) 70/02 ZO ČSOP

Stanice pro záchranu živočichů

742 54 Bartošovice

tel. + zázn.: 0655/7827

tel.: 0656/701027, 0656/923425, 0602/732999

specializace: dravci, sovy ptačí druhy euroasijského pásu, brodiví, hrabaví arasariové, tukani

zahájení činnosti stanice ve Vlašimi též exotické ptactvo (papoušci)

3) 43/10

Ekochov

Durychova 1383

500 12 Hradec Králové 12

tel. + fax: 049/5266619

tel.: 049/99126, 049/931400

specializace: veškeří hadi, ještěři, želvy, krokodýli a varani

4) Stanice mladých turistů a přírodovědců Opava

Husova 17

746 01 Opava

tel.: 0653/623276, tel., zázn., fax: 0653 625 356

specializace: terarijní plazy

5) Zoologická zahrada Jihlava

Březinovy sady 10
586 01 Jihlava
tel.: 066/21797, 21391, fax: 066/228 39
specializace: drápkaté opičky čeledi Callithricidae

B. Rostliny

1) Pražská botanická zahrada v Tróji
Nádvorní 134
171 00 Praha 7 - Trója
tel. + fax: 02/6881502, 6880667 (ústředna: přepojit na Dr. Sekerka)
specializace: orchideje, cibuloviny, hlíznaté rostliny, cykasovité a kapradiny

2) Botanická zahrada Univerzity Karlovy
Na Slupi 16
128 01 Praha 2
tel. + zázn.: 02/295167
specializace: kaktusy a skulenty

RNDr. Petr Roth, CSc., v.r.
ředitel odboru ochrany přírody

4.

SDĚLENÍ

odboru geologické správy Ministerstva životního prostředí o vydaných povoleních pro vyhledávání a průzkumu ložisek vyhrazených nerostů, v období od 1.7.1997 do 31.12.1997

Odborem geologické správy MŽP ČR byly v období od 1.7.1997 do 31.12.1997 ve správním řízení v souladu s § 4 zákona ČNR č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, ve znění zákona ČNR č. 543/1991 Sb., vydána následující rozhodnutí o povolení geologických prací pro vyhledávání a průzkum ložisek vyhrazených nerostů a rozhodnutí o prodloužení platnosti vydaných povolení.

Povolení pro vyhledávání a průzkum ložisek vyhrazených nerostů z prostředků zadavatelských organizací

Nově vydaná povolení

RP 8.9.1999

Pořadové číslo	název	*	platnost povolení
143/94	Kozlovice-Pražmo RP	ZP	
191/95	Rožmitálsko	ZR	28.8.1998 (zrušeno)
250/97	Ktiš-Ktišská hora	AB	16.8.1999
253/97	ZP		
254/97	Krásná p. Lysou horou	ZP	2.8.2000
255/97	Vídeňská RP	ZP	1.10.2000
256/97	Vídeňská RP	ZP	1.10.2000
257/97	Libkovice		10.9.1999
258/97	Chlum n. Malší		10.10.1999
249/96	Jankov	PD	26.11.1999
259/97	Voltýřov	ZR	23.11.1999
263/97	Ruprechtov	KN	26.10.1999
265/97	Morávka	RP+ZP	5.12.2000
266/97	Skalka	VA	1.11.1999
267/97	Janovice I.	**	

Prodloužení platnosti povolení

RP RP

Pořadové číslo	název	*	platnost povolení
73/93	ZP	25.7.2001	
84/93	ZP	7.9.1999	
94/93	Prosenická Lhota	ZR	20.1.2000
111/94	Dětmarovice-Petrovice	ZP	15.4.1999
Trojanovice	ZP	3.5.1999	
114/94	Václavovice	ZP	3.5.1999
115/94	Kopřivnice-Tichá	ZP	7.5.1999
116/94	Příbor-východ	ZP	7.5.1999
124/94	Dětmarovice	ZP	5.7.1999
125/94	Fryštát	ZP	5.7.1999
133/94	Vracov I.	RP, ZP	9.8.2001
190/93	Březí-Mikulov	RP, ZP	26.2.2000
193/95	Chřiby II.	RP, ZP	2.8.1999
37/92	Janovice	ZP	15.11.2000
99/93	Mitrovice	ZP	1.10.1999

Povolení k vyhledávání a průzkumu vyhrazených nerostů z prostředí státního rozpočtu

Pořadové číslo	název průzkumného území	* vyhrazený nerost	platnost povolení
SR 214	Ždánov-Březí	ZS	4.9.1999
SR 215	Hroznětín	KN	8.10.1999

* Vysvětlivky kódů vyhrazených nerostů:

AB abraziva

JL jíl kameninový

KN kaolin

PD drahé kameny

RP ropa

VA vápence

ZP hořlavý zemní plyn

ZR zlato a nerosty z nichž je možno průmyslově vyrábět kovy

ZS živce

** Rozhodnutí dosud nenabylo právní moci

Rozhodnutím ministra ŽP byla zrušena k 29.10.1997 platnost rozhodnutí o povolení geologických prací v průzkumném území Rožmitálsko, které bylo vydáno v obnoveném řízení v r. 1997. V platnosti tak zůstává rozhodnutí Ministerstva hospodářství o povolení geologických prací v průzkumném území Rožmitálsko z r. 1995, jehož vykonatelnost je pozastavena rozhodnutím Vrchního soudu v Praze.

RNDr. Petr Šponar, v.r.
zástupce

5.

SDĚLENÍ

odboru strategií MŽP o přehledu směrnic s požadavky pro propůjčení ochranné známky “Ekologicky šetrný výrobek” a úplném seznamu výrobků s propůjčením ochranné známky “Ekologicky šetrný výrobek”.

**Národní program označování výrobků ochrannou známkou “Ekologicky šetrný výrobek”
Přehled Směrnic s požadavky pro propůjčení ochranné známky**

“Ekologicky šetrný výrobek”

Směrnice č. 01 - 98

Tepelně izolační materiály ze sběrového papíru

Směrnice č. 02 - 97

Oleje pro mazání rezných částí motorových pil

Směrnice č. 03 - 97

Prací prostředky pro textilie

Směrnice č. 04 - 98

Nátěrové hmoty ředitelné vodou

Směrnice č. 05 - 97

Teplovodní kotle na plynná paliva vybavené atmosférickým hořákem

Směrnice č. 06 - 97

Teplovodní kotle na plynná paliva vybavené hořákem s nuceným přívodem spalov. vzduchu

Směrnice č. 07 - 97

Tekuté čisticí prostředky

Směrnice č. 08 - 97

Lepidla a tmely ředitelné vodou

Směrnice č. 09 - 97

Hygienický papír ze sběrového papíru

Směrnice č. 10 - 97

Grafický papír ze sběrového papíru

Směrnice č. 11 - 97

Kotle teplovodní průtočné na plynná paliva do výkonu 50 kW

Směrnice č. 12 - 97

Aglomerované materiály na bázi dřeva a výrobky z nich

Směrnice č. 13 - 98

Teplovodní kotle a lokální spotřebiče na tuhá paliva

Směrnice č. 14 - 98

Brikety z dřevního odpadu

Směrnice č. 15 - 98

Hydraulické kapaliny

Směrnice č. 16 - 96

Světlé a tmavé infrazářiče na plynná paliva

Směrnice č. 17 - 96

Tenzidové mycí kosmetické prostředky

Směrnice č. 18 - 97

Textilní výrobky - trička

Směrnice č. 19 - 97

Textilní výrobky - ložní povlečení

Směrnice č. 20 - 97

Automatické pračky pro domácnost

Směrnice č. 21 - 97

Mazací, teplosoné a elektroizolační kapaliny pro oběhové systémy

Národní program označování výrobků ochrannou známkou “Ekologicky šetrný výrobek”

Seznam výrobků s propůjčenou ochrannou známkou "Ekologicky šetrný výrobek" (řazeno podle směrnic s požadavky pro příslušné kategorie výrobků)

Kategorie výrobků "Tepelně izolační hmoty ze sběrového papíru" (Směrnice č. 01 - 98)

CLIMATIZER PLUS

tepelná a zvuková izolace

Firma: CIUR a.s., Pražská 1012, 250 01 Brandýs nad Labem

Tel.: 0202/803838, 802330

Kategorie výrobků "Nátěrové hmoty ředitelné vodou" (Směrnice č. 04 - 98)

BALAKRYL V 2045

disperzní univerzální barva

LATEX V 2011

barva latexová vnitřní

BARVA ZÁKLADNÍ V 2038

disperzní akrylátová barva základní na dřevo

TEBALEX V 2080

malířská latexová barva

BALAKRYL LESK V 2068

email disperzní akrylátový lesklý

DISKOR V 2076

barva disperzní antikorozní

DIXOL V 1600

disperzní akrylátový lazurovací lak

Firma: Barvy Tebas a.s., Poděbradská 7, 190 00 Praha

Tel.: 02/66311678

BARLET V 4014

disperzní barva pro venkovní a vnitřní nátěry

SILET D

organosilikátová barva pro venkovní i vnitřní nátěry

LATEX UNIVERZÁLNÍ V 2020

latexová barva pro venkovní i vnitřní použití

REMAL

nástěnná malířská běloba

REMAL STANDART

nástěnná malířská běloba v pastě

SÁDROMAL

disperzní barva na sádkarton V 2022, V 2023, V 2024

Firma: Teluria spol. s.r.o., 679 65 Skrchov

Tel.: 0501/474211-2, 474925

ACRYL - SEIDEN - MATTLACK

vrchní akrylátová barva pro vnitřní i vnější použití, nátěry dřeva, kovů, omítky

ACRYL - BUNTLACK, ACRYL WEISSLACK

akrylátová vodou ředitelná barva s leskem

HOLZVEREDLUNG

vodou ředitelná lazura na dřevo

ACRYL - HOLZSIEGEL

akrylátový lak na dřevo, ALD

ACRYL - FERNSTERLACK

akrylátový speciální lak na okna, ASLO

ACRYL - HOLZFARBE

akrylátová barva na dřevo, ABD

ACRYL - ZAUNLASUR

akrylátová barva na dřevěné ploty, ALDP

FENSTER UND TÜRENLASUR

lazurový nátěr na okna a dveře

ACRYL - KLARLACK

akrylátový bezbarvý lak na nábytek, ABLN

HEIZKÖRPER - ACRYLLACK

akrylátový lak na ústřední topení, AUT

**Firma: Důfa Praha spol. s.r.o., Lukavecká 1732, 193 00 Praha 9 - H. Počernice, známka propůjčena výrobkům německého výrobce Farben und Lackfabrik Otto Meffert, (oceněným německou známkou "Modrý anděl")
Tel.: 02/81920867, 81925044**

AKROJAS - NAP, AKROJAS - ST - základní, AKROJAS - ST - titan

vrchní nátěr
nátěrový systém na živičné krytiny

AKROJAS - KOR

antikoroziční nátěrová hmota

**Firma: Pavel Šourek - ARCON, Průmyslová 44, 466 01 Jablonec nad Nisou
Tel.: 0428/23919**

MULTIFUND

dekorativní nátěrová hmota

**Firma: DI-COLOR spol. s r.o., Tanvaldská 263, 463 11 Liberec 30, výr. - italská firma OIKOS
Tel.: 02/66311381, 048/5160628, 5160631**

PACIFIC 1

lak pro nátěry dřevěných nebo korkových podlah

**Firma: BONA CR spol. s.r.o., Šámalova 102, 615 00 Brno
Tel.: 05/47212361**

SADOLIN 427, INTERIOR H2O, SADOCRYL H2O, ROBUST H2O

lak na dřevo

**Firma: Hemax Trading spol. s.r.o. Krnov, Albrechtická 39b, 794 01 Krnov
Tel.: 0652/2741**

ECOLOR PROFI SCH 50
disperzní email

Firma: Stavební chemie a.s., Lázeňská 297, 274 01 Slaný
Tel.: 0314/522646

*Kategorie výrobků "Teplovodní kotle na plynná paliva vybavené atmosférickým hořákem"
(Směrnice č. 05 - 97)*

VAILLANT VKVKS-1EU a 2-EU

Firma: VAILLANT spol. s.r.o., Plzeňská 221/130, 150 00 Praha 5 - Motol
Tel.: 02/57210366, 57210337

OCELOT DPL CLASSIC, DPL AUTOMATIC

Firma: Destila, v.d. Brno, Štefánikova 8, 658 96 Brno
Tel.: 05/45531111

BUDERUS G 124 X
BUDERUS G 134 LP

Firma: BUDERUS - Tepelná technika spol. s.r.o., Korunní 26, 120 00 Praha 2
Tel.: 02/24256263, 069/6033052

ODRA EKO

Firma: ODRA Bohumín, spol. s.r.o., Studentská 599, 735 81 Bohumín
Tel.: 069/6033342-3

MINI/UNI therm EKO

Firma: SLOKOV, výrobní družstvo, Měšťanská 10, 696 25 Hodonín

VIADRUS G 100 E

**VIADRUS G 27 ES
VIADRUS G 27 ECO
VIADRUS NK 201**

**Firma: ŽDB a.s., závod topenářské techniky VIADRUS, Bezručova 300, 735 93 Bohumín
Tel.: 069/6082243**

PROTHERM KLO (PLO)

**Firma: Protherm spol. s.r.o., Jablonského 4, 170 00 Praha 7
Tel.: 02/66712424**

**HYDROTHERM - Eurothemp Kalme
HYDROTHERM - Eurothemp Mistral, Multitemp Scirocco**

**Firma: STIEBEL ELTRON spol. s.r.o., K Hájům 946, 155 00 Praha 5 (výr. Stiebel Eltron
Hydrotherm, SRN)
Tel.: 02/6517829**

MODRATHERM

**Firma: MODRATHERM Praha spol. s.r.o., Nádražní 32, 150 00 Praha 5 (výr.
MODRATHERM spol. s r.o., SR)
Tel.: 02/57192230-2**

*Kategorie výrobků "Teplovodní kotle na plynná paliva vybavená hořákem s nuceným přívodem
spalovacího vzduchu" (Směrnice č. 06 - 96)*

EKOKONDENZ F 2

**Firma: AGROKLAS a.s., Brněnská 727, 684 12 Slavkov u Brna
Tel.: 0507/912506**

ETRA 60.0 a ETRA 120.0

**Firma: ETRA spol. s.r.o., Pod Barvířkou 4, 150 00 Praha 5
Tel.: 02/534043**

ORTAS 63 kW a 125 kW

Firma: ORTAS a.s. Příbram, 261 56 Příbram VI/550
Tel.: 0306/43324, 43402

IDEAL CONCORD SUPER SERIE 4

Firma: PRODEMCO Praha spol. s.r.o., zast. Caradon Heating Limited, Famfulíkova 12/134,
182 00 Praha 8
Tel.: 02/8585298

HV - Prima

Firma: Prumyslovesta a.s., Šumavská 33, 658 00 Brno
Tel.: 05/43210796 l. 109

BUDERUS G 115

Firma: BUDERUS - Tepelná technika Praha spol. s.r.o., Korunní 26, 120 00 Praha 2
Tel.: 02/24256263

Kategorie výrobků "Tekuté čisticí prostředky" (Směrnice č. 07 - 97)

LENA NATUR

přípravek na mytí nádobí

Firma: ZENIT spol. s.r.o., Pražská 162, 286 01 Čáslav
Tel.: 0322/4559-63

Kategorie výrobků "Lepidla a tmely ředitelné vodou" (Směrnice č. 08 - 97)

UNIFLEX V 7508

disperzní lepidlo na podlahové povlaky

FLEXBAL V 7510

speciální lepidlo

Firma: Teluria spol. s.r.o., 679 65 Skrchov
Tel.: 0501/935925

BONACOLL WA

disperzní lepidlo

Firma: BONA CR spol., s.r.o., Šámalova 102, 615 00 Brno
Tel.: 05/47212361

Kategorie výrobků “Hygienický papír ze sběrového papíru” (Směrnice č. 09 - 97)

TOALETNÍ PAPÍR V ROLIČKÁCH
toaletní hygienický papír ze sběrového papíru

Firma: JIP - Papírny Vltavský mlýn Loučovice a.s., 382 76 Loučovice
Tel.: 0337/48241, 748165

Kategorie výrobků “Grafický papír ze sběrového papíru” (Směrnice č. 10 - 97)

EKO, NATUR, RECYKL
grafický papír ze sběrového papíru

Firma: Brněnské papírny s.p., závod Předklášteří, Komenského 1036, 666 02 Předklášteří
Tel.: 0504/410002

Kategorie výrobků “Kotle teplovodní průtočná na plynná paliva do výkonu 52 kW” (Směrnice č. 11 - 97)

PROTHERM 24 - KTV - EKO
nástěnný teplovodní kotel

Firma: Protherm spol. s.r.o., Jablonského 4, 170 00 Praha 7
Tel.: 02/66712424

LINEA AMICA
teplovodní kotel verze 3a CSP systém AR

Firma: INTERCONTI spol. s.r.o., zast. GRUPPO IMAR, Fügnerova 974, 282 01 Český Brod
Tel.: 0203/623194, 622683

DPZ AUTOMATIC a COMBI AUTOMATIC
teplovodní kotle pro ústřední topení

Firma: DESTILA, v.d. Brno, Štefánikova 8, 658 96 Brno
Tel.: 05/45531111

NEFIT ECOMLINE HR

nástěnné kondenzační teplovodní průtočné kotle pro ústřední vytápění

Firma: H & I Trading Company spol.s.r.o., Karlická 9/37, 150 00 Praha 5 - Radotín

Tel.: 02/90020031

PROCOM BOHEMIA typ. řada MZ a THR (e.l.m.Jeblanc)

nástěnné kondenzační teplovodní průtočné kotle pro ústřední vytápění

Firma: Procom Bohemia spol. s.r.o., Na Dolíku 53, 250 00 Stará Boleslav

Tel.: 0202/811671-2, 0601/500897, 05/43215554

BUDERUS G 112 W/WT

BUDERUS U 104 W

BUDERUS U 104 WG

Firma: BUDERUS - Tepelná technika Praha spol. s.r.o., Korunní 26. 120 00 Praha 2

Tel.: 02/24256263

Kategorie výrobků “Teplovodní kotle a lokální spotřebiče na tuhá paliva” (Směrnice č. 13 - 98)

VERNER P 25 a P 45

kotle ústředního vytápění na spalování dřeva

Firma: VERNER spol. s.r.o., Sokolská 321, 549 41 Červený Kostelec

Tel.: 0441/465024

Kategorie výrobků “Brikety z dřevního odpadu” (Směrnice č. 14 - 98)

BOBR

brikety z dřevního odpadu

Firma: Bohemia Brikety spol. s.r.o., U Krčské vodárny 24, 140 00 Praha 4

Tel.: 02/4014417, 4281282, 0335/92321

Kategorie výrobků “Světlé a tmavé infrazářiče na plynná paliva” (Směrnice č. 16 - 96)

DIFOTHERM - RAYONRAD GAZ

tmavé plynové infrazářiče

Firma: ADRIAN CZ spol. s.-r.o., Kartouzská 6, 150 00 Praha 5 (zast. DIFOTHERM, Francie)
Tel.: 02/541505

KASPO

světlé plynové infrazářiče

Firma: Petr Šindelář - KASPO, Odlehlá 320, 190 00 Praha 9
Tel.: 02/81017426

*Kategorie výrobků “Mazací, teponosné a elektroizolační kapaliny pro oběhové systémy”
(Směrnice č. 21 - 97)*

MIDEL 7131

elektroizolační olej

**Firma: EXEL spol. s.r.o., Cihelní 67, Ostrava (zast. Beck-Elektroisolier Systeme, člen skupiny
BASF, SRN)**
Tel.: 069/6262609

Ing. Jaroslav Beneš, v.r.
ředitel odboru strategií

Vydává Ministerstvo životního prostředí, Vršovická č. 65, 100 10 Praha 10 - Vršovice, telefon 6712 1111. | Administrace a objednávky: Vydavatelství a nakladatelství Práce, s.r.o., oddělení administrace, Václavské náměstí 17, 112 58 Praha 1, tel.: 02/377 656, fax: 2010 3376. | Sazba: Bohuslav Křeček, polygrafická činnost. | Vytiskla tiskárna PB tisk Příbram | Vychází nejméně 4x ročně. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p. odštěpným závodem Střední Čechy v Praze č.j. 200/98 - P ze dne 13. 1. 1998. | Vychází ve vydavatelském servisu vydavatelství a nakladatelství Práce, s.r.o.